

Samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO 21-02

BESTUURSVERSLAG EN JAARREKENING 2023

Inhoudsopgave

A. VERSLAG BESTUUR	5
Doelstelling van de organisatie.....	5
Missie.....	5
1. Beleid en organisatie.....	5
a. Visie en ambitie.....	5
2. Beleid en kernactiviteiten	7
a. Structuur van de organisatie.....	7
b. Aangesloten bevoegde gezagen en scholen	7
3. Het dekkend aanbod	8
a. Innovaties om ten gunste van een dekkend aanbod.....	8
b. Thuiszitters	9
c. Regiovoorzieningen na sluiting OPDC	9
4. Ondersteuning door het samenwerkingsverband	9
a. Het vaststellen van het ondersteuningsplan	9
b. Het verdelen en toewijzen van ondersteuningsmiddelen aan scholen.....	10
c. Het beoordelen en toekennen van ondersteuningstoewijzingen voor LWOO, PRO en VSO.....	10
d. Het adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling.....	10
e. De inrichting van expertisenetwerken	11
f. Het professionaliseringsaanbod voor de scholen	11
g. Zaken met een politieke of maatschappelijke impact.....	11
h. Informatie over maatschappelijke aspecten van het ondernemen	12
5. Governance.....	12
a. Ontwikkelingen op het gebied van governance.....	12
b. Code Goed Bestuur	12
c. Afwijkingen van de Code Goed Bestuur	12
d. Horizontale en verticale verantwoording	12
6. Onderwijs.....	13
a. Daling leerlingaantal samenwerkingsverband.....	13
b. Leerlingaantal VSO neemt toe	13
c. Regionale voorzieningen	13
d. Ontwikkeling LWOO/PrO.....	13
e. Verbeteraanpak Passend Onderwijs	13
f. Herstel van de Corona Pandemie.....	13
g. Doorontwikkeling model SOP en het continuüm van ondersteuning	14
h. Passend onderwijs meer binnen de school inbrengen.....	14
i. Versterking van de samenwerking tussen scholen onderling.....	14
j. Inclusief onderwijs 2035.....	14
k. Versterking positie van ouders en leerlingen	14
l. Inrichting ouder- en jeugd steunpunt	14
m. Versterking van de samenwerking met ketenpartners	15
n. Verantwoording door de schoolbesturen.....	15
o. Betaalbaarheid van de voorzieningen.....	15
p. Onderwijsprestaties	15
q. Onderwijskundige en onderwijs programmatische zaken.....	15
r. Toegankelijkheid en toelatingsbeleid.....	15
7. Kwaliteitszorg	15

a.	Belangrijkste ontwikkelingen in 2023 m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg	15
b.	Aanbevelingen uit kwaliteitszorgrapportage 2023	16
c.	Verwachte toekomstige ontwikkelingen	16
d.	Klachten.....	17
8.	<i>Onderzoek</i>	17
9.	<i>Internationalisering</i>	17
10.	<i>Duurzaamheid</i>	17
11.	<i>Personeel</i>	17
a.	Personeelsbestand team Samenwerkingsverband	17
b.	Nieuwe medewerkers	18
c.	ARBO	18
d.	BHV.....	18
e.	Incidenten.....	18
f.	Ontwikkelingen in 2023 met (grote) personele betekenis	18
g.	Verwachte toekomstige ontwikkelingen personeel.....	19
h.	Beleid inzake beheersing van uitkeringen na ontslag	19
12.	<i>Huisvesting</i>	19
a.	Belangrijkste ontwikkelingen in 2023 betreffende de huisvesting	19
b.	Verwachte toekomstige ontwikkelingen huisvesting	19
13.	<i>Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen</i>	19
14.	<i>Financiën</i>	20
a.	Staat van baten en lasten 2023.....	20
b.	Resultaat 2023	20
c.	Toelichting balans	21
d.	Financiële positie	21
B.	TOEKOMST EN CONTINUÏTEIT	22
1.	<i>Continuïteitsparagraaf</i>	22
a.	Kengetallen personele bezetting en verwachte leerlingenaantallen	22
b.	Ontwikkelingen personeel.....	22
c.	Meerjarenbegroting	23
d.	Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem.....	24
e.	Risico's.....	24
f.	Treasurybeleid (beleggen en belenen).....	24
2.	<i>Rapportage toezichthoudend orgaan 2023</i>	25
a.	Algemeen.....	25
b.	Vergaderingen	25
c.	Financiële commissie	26
d.	Jaargesprek met de directeur	26
e.	Slotwoord	26
C.	JAARREKENING	27
1.	<i>Grondslagen bij de jaarrekening</i>	27
a.	Algemeen.....	27
b.	Grondslagen voor waardering van activa en passiva	27
c.	Grondslagen voor bepaling van het resultaat.....	28
2.	<i>Toelichting op de balans</i>	30

a.	Balans	30
b.	Kasstroomoverzicht.....	31
c.	Materiële vaste activa	31
d.	Financiële vaste activa.....	32
e.	Vorderingen.....	32
f.	Liquide middelen.....	32
g.	Eigen vermogen	32
h.	Voorzieningen.....	32
i.	Schulden.....	33
3.	<i>Toelichting op de staat van baten en lasten .....</i>	<i>34</i>
a.	Staat van baten en lasten	34
b.	Rijksbijdragen.....	34
a.	Overige overheidsbijdragen en subsidies	34
b.	Overige baten	35
c.	Personele lasten.....	35
d.	Afschrijvingen	35
e.	Huisvestingslasten.....	36
f.	Overige lasten	36
g.	Doorbetalingen.....	37
h.	Financiële baten en lasten.....	37
i.	Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa	37
j.	Bestemming van het resultaat.....	37
k.	Model E: verbonden partijen.....	37
l.	Model G: geormerkte doelsubsidies OCW.....	37
m.	Wet normering topinkomens (WNT)	38
D.	OVERIGE GEGEVENS.....	40
a.	Gegevens over de rechtspersoon.....	40

A. VERSLAG BESTUUR

Doelstelling van de organisatie

Op 15 juli 2013 is de stichting Samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland opgericht, de rechtspersoon van het samenwerkingsverband. Op 1 augustus 2014 is het passend onderwijs ingevoerd; op dat moment is de stichting daadwerkelijk begonnen met de uitvoering van haar wettelijke taken.

Missie

Alle kinderen gaan succesvol naar school in het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO. Dit betekent dat alle leerlingen het bij hun uitstroomperspectief passende diploma/certificaat behalen eventueel met de benodigde extra ondersteuning.

1. Beleid en organisatie

a. Visie en ambitie

Het samenwerkingsverband realiseert een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.

Het bestuur van het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor het realiseren van dit samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen. Dat is een wettelijke opdracht en het is aan het samenwerkingsverband om te bepalen op welke manier dit wordt gerealiseerd.

Om een kwalitatief hoogwaardig dekkend aanbod te realiseren is samenwerken binnen ons samenwerkingsverband noodzakelijk vanuit het uitgangspunt *“wij zijn als schoolbesturen samen verantwoordelijk voor al onze leerlingen”*.

Er wordt naar gestreefd om voor zoveel mogelijk leerlingen een passend onderwijsaanbod thuisnabij te realiseren. Dit betekent dat gezien de grote reisafstanden tussen de verschillende onderwijsvoorzieningen de expertise die nodig is voor het bieden van een passend onderwijsaanbod voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften bij voorkeur wordt ontwikkeld binnen de lokale onderwijsvoorzieningen. Hiervoor wordt waar nodig samengewerkt tussen scholen (zowel VO als VSO) en ketenpartners. Soms is het echter nodig om in het kader van het streven naar een kwalitatief hoogwaardig aanbod een onderwijsvoorziening centraal binnen het samenwerkingsverband in te richten.

De visie is uitgewerkt in de volgende uitgangspunten:

Passend onderwijs is goed onderwijs

Passend onderwijs is op zich niet nieuw: al voor de start van Passend Onderwijs waren scholen actief bezig met het ondersteunen van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Daarom is het van belang om vooral aan te sluiten bij dat wat er al goed gaat en hierin van elkaar te leren.

De kwaliteit van onderwijs is een wettelijke opdracht van de afzonderlijke schoolbesturen. Elk schoolbestuur zorgt op haar eigen schoollocatie(s) voor een sluitende, systematische ondersteuningsstructuur waar docenten, leerlingen en ouders een beroep op kunnen doen. Ondersteuning aan leerlingen vindt planmatig plaats op basis van de cyclus van het handelingsgericht werken. Het samenwerkingsverband heeft daarin een ondersteunende, verbindende en faciliterende rol.

Het samenwerkingsverband accepteert niet dat er leerlingen zijn die niet deelnemen aan het onderwijs, zonder dat er sprake is van een vrijstelling. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het voorkomen van thuiszitten door middel van het adequaat uitvoeren van hun verzuimbeleid. Daarnaast zijn ze verantwoordelijk voor het actief beleid om hun thuiszittende leerlingen weer terug te leiden naar school.

Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor het monitoren van het aantal thuiszittende leerlingen en ondersteunt scholen met het thuiszittersteam bij het terugleiden van thuiszittende leerlingen naar school. Hierbij blijft de regie altijd liggen bij het schoolbestuur.

Diversiteit is de norm

Een jongere moet gewoon een jongere mogen zijn die door fasen heen gaat. Opgroeien gaat met vallen en opstaan. Door gedrag te snel te kwalificeren als afwijkend van de norm, komen leerlingen soms te snel terecht in een traject van problematisering, diagnostisering en medicalisering. Daarom zetten we als samenwerkingsverband in op normalisering van de bestaande diversiteit.

Lokaal waar het kan, bovenlokaal waar nodig

Het samenwerkingsverband gaat ervoor om voor zoveel mogelijk leerlingen een passend onderwijsaanbod lokaal (thuisnabij) te organiseren. Dit lokale onderwijsaanbod moet van voldoende kwaliteit zijn. Soms is het noodzakelijk om in het kader van de kwaliteit die we willen bieden, een onderwijsvoorziening bovenlokaal te organiseren binnen het samenwerkingsverband of zelfs buiten het samenwerkingsverband in samenwerking met externe partners.

Samen verantwoordelijk

De 11 schoolbesturen dragen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor alle leerlingen van het samenwerkingsverband. Institutionele belangen staan deze gezamenlijke verantwoordelijkheden niet in de weg. Naast de gezamenlijke verantwoordelijkheid is er ook sprake van afzonderlijke verantwoordelijkheden van de afzonderlijke schoolbesturen. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor een adequate invulling van de zorgplicht, zij dienen zorg te dragen voor een passend onderwijsaanbod voor alle leerlingen die bij hen worden aangemeld, dan wel staan ingeschreven. Om dit te kunnen realiseren werken schoolbesturen voor regulier voortgezet onderwijs en speciaal voortgezet onderwijs nauw samen.

We gaan voor een organisatie zonder onnodige bureaucratische procedures en een organisatie waarin gemaakte afspraken door iedereen worden nagekomen. Dit betekent dat er sprake is van een professionele aanspreekcultuur binnen ons samenwerkingsverband waarin partners indien nodig verantwoording naar elkaar afleggen.

Versterken door samenwerken

Door samenwerking tussen scholen (VO-VO en VSO-VO) vindt er een versterking van het dekkend aanbod plaats, zowel in kwalitatieve zin als in kwantitatieve zin. Vanuit het samenwerkingsverband wordt daarnaast kwalitatieve hoogwaardige ondersteuning geboden in voortdurende afstemming met de ondersteuningsvragen van de scholen.

Er zijn leerlingen die vanwege bureaucratische procedures of ontoereikende inhoudelijke afstemming op schakelmomenten (schakeling van VO-school naar andere VO-school, van VO-school naar VSO-school of van VSO-school naar VO-school, van PO naar VO en van VO naar MBO) tijdelijk geen onderwijs krijgen of verkeerd worden geschakeld.

Voor alle leerlingen en in het bijzonder voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften is het van belang dat deze overgangsmomenten soepel verlopen. Het samenwerkingsverband werkt daarom nauw samen met het samenwerkingsverband passend onderwijs in het primair onderwijs en het MBO en maakt waar nodig interne en/of externe procedure-afspraken.

Samen bereik je meer

Het uitgangspunt binnen het samenwerkingsverband is dat als onderwijsprofessionals en ouders vanuit een gelijkwaardig partnerschap samenwerken en dat dit de kans dat kinderen zich optimaal ontwikkelen en ontplooien vergroot. Goede contacten tussen school, ouders en leerlingen werken door in de kwaliteit van een school en komen de leerprestaties en de maatschappelijke ontwikkelingen van leerlingen ten goede.

Bij een aantal kinderen gaat passende ondersteuning verder dan de schoolmuren. Daarom geven we samen met onze belangrijke ketenpartner, de gemeente, vorm aan een integrale aanpak. We werken hierbij handelingsgericht waarbij de ontwikkelingsbehoeften van een kind centraal staan. Met ondersteuning die optimaal is afgestemd op wat kinderen nodig hebben om gezond, veilig en succesvol op te groeien. In de samenwerking met de gemeentes werken we volgens het principe één kind, één plan, één regisseur. Daarbij werken we rolvast samen, alle partijen vanuit de eigen verantwoordelijkheid en expertise. Dit betekent dat het schoolbestuur over het onderwijsaanbod gaat en de gemeente over de hulpverlening en leerplicht. Daarnaast streven we samen met de gemeentes naar een preventieve aanpak en snelle interventiemogelijkheden.

Er zijn leerlingen die vanwege bureaucratische procedures of ontoereikende inhoudelijke afstemming op schakelmomenten (schakeling van VO-school naar andere VO-school, van VO-school naar VSO-school of van VSO-school naar VO-school, van PO naar VO en van VO naar MBO) tijdelijk geen onderwijs krijgen of verkeerd worden geschakeld. Voor alle leerlingen en in het bijzonder voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften is het van belang dat deze overgangsmomenten soepel verlopen. Het samenwerkingsverband werkt daarom nauw samen met het samenwerkingsverband passend onderwijs in het primair onderwijs en het MBO en maakt waar nodig interne en/of externe procedure-afspraken.

2. Beleid en kernactiviteiten

a. Structuur van de organisatie

Bij de stichting waren op 31 december 2023 elf bevoegde gezagen aangesloten van de scholen die in onze regio gevestigd zijn (verplichte aansluiting) en één bevoegd gezag van een school voor voortgezet speciaal onderwijs buiten onze regio die zich vrijwillig bij het samenwerkingsverband heeft aangesloten. De stichting kent een bestuur dat de stichting bestuurt en een directeur, die belast is met door het bestuur gemandateerde bevoegdheden. De doelstellingen, bevoegdheden en werkwijze van de stichting zijn vastgelegd in het stichtingsstatuut.

b. Aangesloten bevoegde gezagen en scholen

	Bestuur	Scholen
1	Stichting Aeres Groep	Aeres Heerenveen Aeres Buitenpost
2	Stichting voor openbaar VO-gemeenten Smallingerland Tietjerksteradeel en Achtkarspelen	Singelland VHS, Drachten Singelland Drachtster Lyceum Singelland De Venen, Drachten Singelland Burgum Singelland Surhuisterveen Singelland ISK, Drachten en Heerenveen Burgemeester Harmsmaschool, Gorredijk
3	Stichting Fierder Onderwijs	Liudger Burgum Liudger Raai, Drachten Liudger De Ring, Drachten Liudger Splitting, Drachten Liudger Waskemeer Lauwerscollege Buitenpost Lauwerscollege Surhuisterveen (Lauwerscollege Kollum, tot 1-8-2023)
4	SIMANT	Lindecollege Wolvega Stellingwerfcollege Oosterwolde
5	Stichting RENN4	VSO De Zwaai, Drachten (incl. Matrix Lyceum Drachten en Synthesegroep Heerenveen)
6	Stichting Scholengemeenschap Speciaal Onderwijs Fryslân	Talryk, Drachten Meester Duisterhoutschool Heerenveen en Oosterwolde

		School Lyndensteyn, Beetsterzwaag
7	Stichting OGMF	Sevenwolden Buitenbaan, Heerenveen Sevenwolden De Compagnie, Heerenveen Sevenwolden Fedde Schurer, Heerenveen Plein Joure Kei College, Heerenveen Bornego college Junior & Mavo, Heerenveen Bornego college Lyceum, Heerenveen (Sevenwolden Grou/Akkrum)
8	Stichting Gereformeerde Scholengroep	Gomarus College Drachten
9	Stichting Agrarisch Opleidingscentrum Terra	Terra Wolvega
10	Stichting Scholen voor Persoonlijke VO	Tjalling Koopmans college, Hardegarijp
11	Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen	Portalys Kortehemmen, Drachten

Naast deze scholen zijn via een convenant met het samenwerkingsverband Fryslân-Noard de locaties Lauwerscollege Kollum en Sevenwolden Grou/Akkrum toegevoegd aan het samenwerkingsverband. In het convenant is overeengekomen dat deze locaties gebruik maken van de ondersteuningsstructuur van het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO en dat het samenwerkingsverband Fryslân-Noard de bekostiging Passend Onderwijs voor deze locaties overdraagt aan ons samenwerkingsverband. Deze locaties zijn in bovenstaand overzicht tussen haakjes aangegeven. De locatie Lauwerscollege Kollum is per 1-08-2023 overgegaan naar het SWV Fryslân Noard.

Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

Het samenwerkingsverband vervult een wettelijke opdracht:

Het realiseren van een dekkend aanbod aan (onderwijs)ondersteuningsvoorzieningen in de regio, zodanig dat elke leerling die extra ondersteuning nodig heeft die ook ontvangt (WVO, artikel 17a lid 2 – vrij geciteerd). Elk schoolbestuur heeft hierin een eigen verantwoordelijkheid door middel van de zorgplicht. Het bestuur van het samenwerkingsverband werkt daarbij faciliterend voor scholen en schoolbesturen en is verantwoordelijk voor een dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften.

3. Het dekkend aanbod

a. Innovaties om ten gunste van een dekkend aanbod

Het samenwerkingsverband is in 2017 gestart met het beleid innovatieve pilots. Jaarlijks wordt er binnen de begroting een bedrag van € 250.000 beschikbaar gesteld voor nieuwe initiatieven van scholen in het kader van het verbeteren van het dekkend aanbod binnen het samenwerkingsverband. In het kalenderjaar 2023 zijn er 2 nieuwe innovatieve pilots gestart en hebben 2 innovatieve pilot een vervolg gekregen vanuit 2022. In totaal zijn er vanaf de start in 2017 23 innovatieve pilots binnen het samenwerkingsverband middelen toegekend.

In de afgelopen jaren zijn er meerdere initiatieven gerealiseerd in het kader van het versterken van het dekkend aanbod in onze regio. In 2023 is een *Kansklas* voor leerlingen van PRO en ISK gestart om leerlingen gericht te kunnen ondersteunen een goede doorstroom naar werk of studie te doen. De *Check in klas* is met deze middelen gestart om leerlingen met wat extra ondersteuning binnen de school te kunnen behouden. Voor leerlingen die binnen het regulier onderwijs dreigen uit te vallen en om een overgang naar speciaal onderwijs te kunnen voorkomen, zijn diverse interne voorzieningen ingericht om leerlingen tijdelijk extra te ondersteunen buiten de klas.

b. Thuiszitters

Het samenwerkingsverband registreert het aantal thuiszittende leerlingen nauwkeurig. Er wordt gewerkt met de **landelijke definitie**:

Definitie van thuiszitter is een *leerplichtige jongere tussen de 6 en 16 jaar of een jongere van 16 en 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht en die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling en die zonder geldige reden meer dan vier weken aaneengesloten verzuimt, zonder dat hij/zij ontheffing heeft van de leerplicht.*

Definitie inspectie thuiszitters: 14 leerlingen

In het schooljaar 2022-2023 zijn er 14 thuiszittende leerlingen geregistreerd die voldeden aan de definitie van de onderwijsinspectie.

Aanpak: Van deze 14 zijn 13 casussen opgelost in het schooljaar 2022-2023. De 14^e casus loopt door in schooljaar 2023-2024.

Zorgwekkend verzuim: 84 leerlingen

Daarnaast hanteert het samenwerkingsverband ten behoeve van haar **preventieve beleid thuiszitters** een ruimere definitie waarbij leerlingen waarbij sprake is van zorgwekkend verzuim ook worden geregistreerd. Binnen deze aanpak zijn **84 thuiszittende leerlingen** geregistreerd waarbij sprake was van zorgwekkend verzuim die (nog) niet voldeden aan de definitie van de onderwijsinspectie.

Aanpak:

Van deze in totaal 84 geregistreerde (tijdelijk) thuiszittende leerlingen zijn er in het schooljaar 2022-2023 75 casussen afgesloten. Van deze 79 leerlingen zijn er 58 teruggeleid naar school, 13 leerlingen werden geplaatst in de hulpverlening, 3 leerlingen kregen een vrijstelling en voor 2 leerlingen werd een andere passende opleiding gevonden. Bij de overige 9 leerlingen liep het traject van het thuiszittersteam door in het schooljaar 2022-2023.

Er is een duidelijke stijging zichtbaar van het aantal geregistreerde thuiszitters binnen het preventieve beleid wat extra aandacht vraagt: van 53 in 2017 naar 84 in 2023.

c. Regiovoorzieningen na sluiting OPDC

Met het sluiten van het OPDC, als centrale voorziening voor leerlingen die (tijdelijk) geen onderwijs kan volgen op de eigen school, heeft het bestuur besloten regionale voorzieningen voor deze leerlingen in te richten in Drachten en Heerenveen, onder de werknamen Delta en OPDT. De ontwikkeling en uitvoering van deze voorzieningen wordt gedaan door 3 schoolbesturen en is beschikbaar voor alle leerlingen in de regio.

4. Ondersteuning door het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband heeft haar vier wettelijke taken als volgt in beleid uitgewerkt:

a. Het vaststellen van het ondersteuningsplan

Het samenwerkingsverband stelt elke 4 jaar een ondersteuningsplan op met daarin een beschrijving van het beleid en de doelstellingen. Door het inrichten van experttafels is het ondersteuningsplan 2018-2022 grondig geëvalueerd met alle stakeholders. De feedback vanuit deze gesprekken, de signalen vanuit de kwaliteitszorg en de verbeterpunten vanuit evaluatie Passend Onderwijs (minister Slob) zijn verwerkt in het ondersteuningsplan 2022-2026. Dit ondersteuningsplan is vastgesteld door het bestuur met instemming van de OPR. Daarnaast is er OOGO gevoerd met de betrokken gemeenten, ook het mbo was hierbij vertegenwoordigd. Het nieuwe ondersteuningsplan kreeg als werktitel *Versterken, vernieuwen en verbinden*. In de afgelopen periode is gewerkt aan het verder uitbouwen van het fundament van het samenwerkingsverband. De komende periode ligt de focus op het verder versterken en door ontwikkelen van deze basis, het op onderdelen vernieuwen en steeds blijven zoeken naar verbindingen tussen scholen en de omgeving waarin zij werken. De Corona Pandemie heeft verstrekende gevolgen gehad voor het onderwijs aan onze leerlingen, zowel met betrekking tot de leerontwikkeling als de sociaal emotionele ontwikkeling. De komende jaren zullen daarom ook in het teken staan van herstel. Leerachterstanden moeten worden hersteld, leerlingen hebben intensieve begeleiding voor hun sociaal emotionele ontwikkeling nodig en bij een aantal leerlingen moet de reguliere

schoolgang weer op gang worden gebracht. Als beleid tussentijds wordt gewijzigd dan volgt een aanpassing van het ondersteuningsplan. Deze eventuele aanpassing vindt jaarlijks bij de start van het nieuwe schooljaar plaats.

b. Het verdelen en toewijzen van ondersteuningsmiddelen aan scholen

Het samenwerkingsverband heeft beleid ontwikkeld met betrekking tot het toewijzen van ondersteuningsmiddelen aan de scholen. Het streven is om zoveel mogelijk middelen terecht te laten komen daar waar passend onderwijs daadwerkelijk wordt uitgevoerd: op de werkvloer.

Passend Onderwijs speelt zich voor het grootste deel af op de deelnemende scholen voor vo en vso. Dit betekent dat het grootste deel van het budget passend onderwijs daar ook aan wordt toegekend. Voor de vso-scholen wordt dit gerealiseerd door de verplichte wettelijke overdracht vanuit DUO en de overdracht op basis van de peildatum. Deze overdracht vindt plaats volgens het solidariteitsprincipe. De vo-scholen krijgen jaarlijks een schoolbudget Passend Onderwijs toegekend vanuit het samenwerkingsverband. Bij de toekenning van het schoolbudget wordt een vaste voet gehanteerd voor elk schoolbestuur met daarnaast een budget berekend op basis van het leerlingaantal t-1 (1 oktobertelling voorafgaand aan het betreffende kalenderjaar).

Elk schoolbestuur voor regulier vo krijgt een *schoolbudget lichte ondersteuning* en een *schoolbudget zware ondersteuning* toegekend vanuit het samenwerkingsverband. Het *schoolbudget lichte ondersteuning* wordt toegekend op basis van het leerlingaantal op t-1 (1 oktobertelling voorafgaand aan het betreffende kalenderjaar) met een vaste voet van € 5.000 per schoolbestuur. Voor het *schoolbudget zware ondersteuning* is vanaf 1 januari 2018 een nieuwe verdeelsystematiek vastgesteld, namelijk verdeling op basis van het leerlingaantal op t-1 (1 oktobertelling voorafgaand aan het betreffende kalenderjaar) en een vaste voet van € 20.000.

In bijzondere situaties rondom leerlingen is er een vangnet beschikbaar binnen het samenwerkingsverband. In de begroting is een budget uit de AWBZ en een budget voor bijzondere leerling arrangementen opgenomen voor bijzondere ondersteuningsarrangementen voor leerlingen. Het gaat om zeer specifieke ondersteuningsarrangementen waarvoor geen andere partijen financieel verantwoordelijk kunnen worden gesteld en waarbij sprake is van een overmachtssituatie voor een schoolbestuur.

c. Het beoordelen en toekennen van ondersteuningstoewijzingen voor LWOO, PRO en VSO

Centraal binnen het samenwerkingsverband vindt de beoordeling plaats of leerlingen aangewezen zijn op het leerwegondersteunend onderwijs, of toelaatbaar zijn tot het praktijkonderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs op verzoek van het bevoegd gezag van een school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven. De toewijzingscommissie voert deze opdracht uit volgens een vastgestelde procedure die is beschreven in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. Hier staat ook vermeld dat we binnen het samenwerkingsverband zorgvuldig omgaan met privacygevoelige informatie en overdracht van data.

d. Het adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Ondersteuning door het consultatieteam

Het consultatieteam, een essentiële pijler van onze ondersteuningsstructuur, heeft het afgelopen jaar haar waarde bewezen door scholen te voorzien van gerichte ondersteuning en advies. Elk van onze schoollocaties heeft een toegewijde contactpersoon binnen het consultatieteam, waarmee jaarlijks maatwerkafspraken worden gemaakt. Het consultatieteam staat klaar om scholen te ondersteunen bij het realiseren van passend onderwijsarrangementen voor individuele en groepen leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Daarbij ondersteunt de consultant de school in het versterken van het basis ondersteuningsaanbod en het extra ondersteuningsaanbod en het versterken van de leerling ondersteuningsstructuur.

Ondersteuning door het thuiszittersteam

Het thuiszittersteam heeft zich in 2023 ingezet om scholen te coachen, ondersteunen en adviseren bij het vinden van passende onderwijs(zorg)arrangementen voor thuiszitters. Met aandacht voor de unieke behoeften van elke leerling, heeft het team bijgedragen aan het vinden van duurzame oplossingen en het creëren van een integrale aanpak.

Binnen het begeleidingstraject worden er met de school afspraken gemaakt over de inzet van het thuiszittersteam. U kunt hierbij denken aan het ondersteunen van de school in de contacten met ouders, leerplichtambtenaar, gebiedsteammedewerkers en andere betrokken partijen. Of het adviseren van de school over de uitvoering van de zorgplicht, onderzoek naar de meest passende oplossing, verbindende rol tussen alle partijen, etc. Het thuiszittersteam werkt binnen de kaders van de thuiszittersaanpak van regio De Friese Wouden. Dit betekent dat het thuiszittersteam kan worden ingeschakeld bij thuiszitters (meer dan 4 weken aaneengesloten ongeoorloofd verzuim), absoluut verzuim (leerplichtige leerlingen zonder inschrijving), signaalverzuim (zorgwekkend ziekteverzuim) en een aflopende vrijstelling.

e. De inrichting van expertisenetwerken

Binnen het samenwerkingsverband zijn expertisenetwerken georganiseerd gericht op expertiseontwikkeling, uitwisseling en beleidsontwikkeling. Er zijn op dit moment twee expertisenetwerken ingericht.

Het expertisenetwerk voor ondersteuningscoördinatoren

Binnen het samenwerkingsverband is een expertisenetwerk voor ondersteuningscoördinatoren ingericht dat wordt georganiseerd door het samenwerkingsverband.

Er zijn jaarlijks vier bijeenkomsten. Twee bijeenkomsten zijn vooral beleidsmatig ingericht. In deze bijeenkomsten houdt het samenwerkingsverband de ondersteuningscoördinatoren op de hoogte van relevante ontwikkelingen binnen en buiten het samenwerkingsverband. Daarnaast is dit de plek waar ondersteuningscoördinatoren goede voorbeelden met elkaar kunnen delen. Dit zijn deels beleidsmatige bijeenkomsten, maar er is ook ruimte voor uitwisseling en professionalisering.

Daarnaast zijn er twee bijeenkomsten voor ondersteuningscoördinatoren die primair gericht op het vergroten van expertise. Deze netwerken worden breder opengesteld voor belangstellenden.

Alle ondersteuningscoördinatoren en orthopedagogen/psychologen van de scholen ontvangen vanuit het secretariaat een uitnodiging voor de vier bijeenkomsten.

Het expertisenetwerk havo/vwo-leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften

Dit expertisenetwerk is in het schooljaar 2017-2018 op verzoek van de scholen ingericht. De inhoud en inrichting van dit expertisenetwerk wordt bepaald door de hulpvraag van de betreffende scholen. Binnen het expertisenetwerk is er ruimte voor het vergroten van de expertise rondom dit thema, het uitwisselen van ervaringen en goede voorbeelden op het gebied van ondersteuning binnen de school en het leren van en met elkaar. Dit expertisenetwerk zal met ingang van 2024 overgaan in een kenniskring hoog begaafdheid.

f. Het professionaliseringsaanbod voor de scholen

Vanuit de afspraken in het ondersteuningsplan 2022-2026 organiseert het samenwerkingsverband een professionaliseringsaanbod gericht op de ondersteuningsbehoeften van docenten en andere professionals binnen de school. Het professionaliseringsaanbod richt zich op het vergroten van het handelingsrepertoire door middel van expertise-overdracht, vaardigheidstraining, uitwisseling en/of inspiratie. Het betreft een jaarlijks wisselend aanbod van diverse professionaliseringsactiviteiten (scholingen, trainingen, cursussen etc.). Dit aanbod wordt uitgevoerd door medewerkers van het samenwerkingsverband of door extern ingehuurde trainers. Het aanbod wordt in samenspraak met het scholenoverleg en de ondersteuningscoördinatoren samengesteld en sluit aan bij de behoeftes van de scholen. Het aanbod is in principe uitsluitend bedoeld voor medewerkers van de scholen van het samenwerkingsverband en wordt gratis door het samenwerkingsverband aangeboden.

g. Zaken met een politieke of maatschappelijke impact

In de afgelopen periode is er vanuit het maatschappelijk en politieke debat nadrukkelijk aandacht gevraagd voor bovenmatige reserves van samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs. De minister heeft in december 2022 heeft aangekondigd de reserves van samenwerkingsverbanden te gaan afroten. Het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland blijft ruim onder deze signaleringswaarde. Het ministerie heeft om die reden de toegepaste korting gecompenseerd voor dit samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband heeft in 2021 is een risicoanalyse uitgevoerd hoe hoog de reserve moet zijn om de

risico's van de organisatie te dekken. De begroting en met meerjarenperspectief worden zo ingericht dat de reserve niet hoger wordt dan nodig.

h. Informatie over maatschappelijke aspecten van het ondernemen

Het Samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO is een maatschappelijke onderneming. Dat wil zeggen dat de instelling met middelen van de overheid een opdracht heeft om een taak voor de maatschappij uit te voeren.

Als organisatie zijn we ons continu bewust van het maatschappelijk speelveld waarin wij ons bevinden en de noodzaak om op maatschappelijk verantwoorde wijze het (voortgezet) onderwijs inhoud te geven. Dit onderwerp maakt ook onderdeel uit van de dialoog die wij met andere betrokken partijen voeren. Daarom zijn wij aangesloten bij zowel provinciale-, regionale- en gemeentelijke-overleggen om te bespreken hoe we zo goed mogelijk zorg kunnen dragen voor onderwijs en begeleiding voor al onze jongeren. Dit stemmen we af met collega samenwerkingsverbanden in de provincie en in de regio.

5. Governance

a. Ontwikkelingen op het gebied van governance

Het samenwerkingsverband streeft naar een heldere en transparante governance-structuur die zoveel mogelijk tegemoetkomt aan de specifieke situatie binnen het samenwerkingsverband als aan de eisen die daaraan vanuit de landelijke overheid worden gesteld. Dit is vastgelegd in het toezichtkader van het samenwerkingsverband.

In het bestuur is een onafhankelijk voorzitter zonder stemrecht benoemd ten behoeven het intern toezicht van het bestuur vorm te geven.

Er is sprake van een bestuur dat optreedt als intern toezichthouder ten aanzien van alle aangelegenheden binnen het samenwerkingsverband, waarvoor de directeur van het samenwerkingsverband dan wel de individuele schoolbesturen verantwoordelijkheid dragen. Hoewel het bestuur formeel de bestuursbevoegdheden uitoefent, heeft het bestuur de bestuursbevoegdheden zoveel mogelijk gemandateerd aan de directeur en beperkt het zich tot een toezichthoudend bestuur. Het bestuur oefent als intern toezichthouder de toezichthoudende bevoegdheden uit zoals die zijn opgenomen in de statuten, waaronder de vaststelling van het strategisch beleid, het ondersteuningsplan, de begroting, de jaarrekening, het toezichtkader en de benoeming van de accountant. Deze werkwijze wordt jaarlijks geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. In 2023 is het bestuur gestart met de evaluatie van de onderlinge samenwerking en de governance structuur om beter aan te sluiten bij de vragen die er zijn over passend onderwijs in onze regio en bij mogelijke nieuwe eisen die worden gesteld aan het samenwerkingsverband met betrekking tot het intern toezicht.

b. Code Goed Bestuur

Hoewel de Code Goed Onderwijsbestuur VO niet primair bedoeld is voor de stichting, volgt het bestuur van de stichting de Code Goed Onderwijsbestuur VO en doet over de naleving hiervan jaarlijks rapportage in dit jaarverslag.

c. Afwijkingen van de Code Goed Bestuur

De Code Goed Onderwijsbestuur VO wordt op alle punten toegepast met uitzondering van het hebben van een professioneel statuut. Daarnaast wordt in dit verslag alleen van de directeur de nevenfuncties weergegeven. De nevenfuncties van de toezichthouders worden niet hier vermeld maar zijn beschikbaar via de jaarstukken van de eigen scholen.

d. Horizontale en verticale verantwoording

Besluiten en belangrijke ontwikkelingen vanuit het stichtingsbestuur en directie worden aan het personeel van de organisatie gecommuniceerd via de mail en beschikbaar gesteld in de online omgeving van het samenwerkingsverband.

Aan de ouders, leerlingen en de aangesloten schoolbesturen wordt verantwoording afgelegd via het jaarverslagen en de rapportage kwaliteitszorg. Het jaarverslag is voor iedereen toegankelijk via de website van het samenwerkingsverband.

6. Onderwijs

a. Daling leerlingaantal samenwerkingsverband

Het aantal leerlingen binnen het samenwerkingsverband in het regulier voortgezet onderwijs is sinds 2014 gedaald van 18.693 naar 16.214 leerlingen op 01-10-2023. Deze daling van het leerlingaantal was in het kader van de krimp voorzien en deze daling was al verwerkt in het financiële meerjarenperspectief van het samenwerkingsverband. In de prognoses wordt nog een verdere daling verwacht tussen 2021 en 2025 naar 14.563 leerlingen.

b. Leerlingaantal VSO neemt toe

Het aantal leerlingen in het VSO laat een ander beeld zien. Tussen 2014 en 2017 is een daling zichtbaar van 11% (van 623 leerlingen naar 557 leerlingen). Dit is inclusief de door het samenwerkingsverband bekostigde leerlingen op het voormalige VSO in Steenwijk en Meppel. Deze daling is groter dan de autonome krimp van het leerlingaantal en wordt verklaard door een grotere uitstroom versus een lagere instroom in het voortgezet speciaal onderwijs. Vanaf 2018 is de daling gestopt en is een stijging te zien van het aantal leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs. Het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs is vanaf 2017 gestegen van 557 leerlingen naar 675 leerlingen in 2023 (inclusief de door het samenwerkingsverband bekostigde leerlingen op het voormalige VSO in Steenwijk en Meppel).

Dit betekent concreet dat een relatief groter deel van het budget van het samenwerkingsverband zal moeten worden gereserveerd voor overdracht naar het VSO.

c. Regionale voorzieningen

Het bestuur gaat regionale voorzieningen organiseren die meer recht doen aan thuis nabij en meer inclusief onderwijs en vanuit het uitgangspunt leerlingen zo lang als mogelijk in zijn/haar eigen klas te houden. Door de scholen van 3 besturen worden in 2023 verschillende vormen van regionale voorzieningen uitgewerkt (regio Drachten en Heerenveen).

d. Ontwikkeling LWOO/PrO

Het samenwerkingsverband is in het kalenderjaar 2018 gestart met het ontwikkelen van inhoudelijk en financieel beleid met betrekking tot het LWOO en Praktijkonderwijs. In november 2019 heeft het bestuur nieuw beleid vastgesteld met ingangsdatum 01-01-2021, ervan uitgaande dat op dat moment er landelijk nieuwe wetgeving van kracht zal worden. In 2023 is er door het bestuur een werkgroep ingericht om te onderzoeken naar een opting out regeling voor 2025. De verwachting is dat het nieuwe landelijke beleid met betrekking tot LWOO op zijn vroegst in 2025 zal ingaan.

e. Verbeteraanpak Passend Onderwijs

In november 2020 is de kamerbrief verbeteraanpak Passend Onderwijs door minister Slob naar de Tweede Kamer verzonden. De basis voor deze kamerbrief is de beleidsnota evaluatie Passend Onderwijs. De hoofdconclusie uit de evaluatie is dat het ondersteuningsaanbod op veel plekken beter is geworden, maar dat er nog niet is bereikt wat we willen voor leerlingen, leraren en ouders. Met de verbeteraanpak beoogt de minister om de randvoorwaarden verder op orde te brengen, duidelijker te maken wat van iedereen verwacht mag worden en het inbouwen van meer waarborgen. De verbeteraanpak bestaat uit 25 verbetervoorstellen die in de komende periode door de samenwerkingsverbanden moeten worden uitgewerkt en uitgevoerd. De verbetervoorstellen zijn integraal verwerkt in het nieuwe vastgestelde ondersteuningsplan 2022-2026.

f. Herstel van de Corona Pandemie

Net als het afgelopen jaar staat de ondersteuning nog steeds in het teken van het herstel van de Corona Pandemie. Een groot deel van de leerlingen heeft door de schoolsluitingen tijdens de Corona Pandemie leerachterstanden opgelopen, vertraging in de schoolloopbaan en problemen in de sociaal emotionele

ontwikkeling. Dit vraagt van de scholen in samenwerking met de gemeenten een intensieve aanpak, ondersteund door de gelden vanuit het Nationaal Programma Onderwijs. Deze intensieve aanpak is al ingezet op schoolbestuursniveau. Het samenwerkingsverband zal de scholen waar nodig ondersteunen. De aard van de ondersteuning is afhankelijk van de vraag van de scholen.

g. Doorontwikkeling model SOP en het continuüm van ondersteuning

Het Schoolondersteuningsprofiel (SOP) wordt verder doorontwikkeld, waarbij de focus komt te liggen op het de verbetering van de informatiefunctie voor de ouders en het kunnen opstellen van een totaaloverzicht van voorzieningen binnen het samenwerkingsverband. Daarnaast wordt er ingezet op het verbeteren van het planmatig werken op de scholen. Hiervoor wordt het continuüm van ondersteuning verder doorontwikkeld, met specifieke aandacht voor het werken met het ontwikkelingsperspectief, de positionering van de regiovoorzieningen en het HB onderwijs binnen ons samenwerkingsverband, en een mogelijke opting out voor LWOO.

h. Passend onderwijs meer binnen de school inbrengen

In de periode 2018-2022 is nadrukkelijk aandacht besteed aan het betrekken van de docenten op de werkvloer. Dit moet nog verbeterd worden en blijft daarom ook de komende 4 jaar een doel. Daarnaast is gebleken dat ook het middenmanagement in de scholen onvoldoende op de hoogte is van het beleid van het samenwerkingsverband en wet- en regelgeving ten aanzien van Passend Onderwijs. Het komende jaar wordt hiervoor een bijeenkomst georganiseerd.

i. Versterking van de samenwerking tussen scholen onderling

In deze planperiode werken we verder aan het verbeteren van de verbinding tussen de onderlinge scholen binnen het samenwerkingsverband om te komen tot een versterking van het kwantitatieve en kwalitatieve onderwijsaanbod. Dit geldt zowel voor reguliere vo-scholen onderling, vso-scholen onderling als de verbinding tussen vo en vso scholen.

Scholen moeten meer op de hoogte zijn van elkaars expertise en hier gebruik van maken. Hier moet meer overzicht voor komen en moet uitwisseling van good-practices structureel worden georganiseerd. Daarnaast kan het innovatiebudget gericht worden ingezet om deze beoogde samenwerking te versterken.

In 2023 is de werkgroep overstap VO-V(S)O afspraken vastgelegd om de overstap tussen scholen te verbeteren. Het overstapmoment wordt hierbij verbeterd door gerichte informatieoverdracht waardoor geen beperking van onderwijstijdverlies optreedt. Ook tijdigheid is een belangrijk aandachtspunt om te zorgen dat leerlingen op een zo hoog mogelijk passend onderwijsniveau uit kunnen stromen.

j. Inclusief onderwijs 2035

In 2023 is vanuit het samenwerkingsverband de route naar inclusief onderwijs in 2035 uitgetekend. Dit sluit aan bij de opdracht die door het ministerie van onderwijs is gegeven na de evaluatie van Passende Onderwijs. Op verschillende overleggen is uitgelegd wat de uitkomst van deze route in zou kunnen gaan houden voor leerlingen, ouders, scholen, organisaties, gemeenten etc. De uitwerking van deze route wordt de komende jaren gedaan in samenwerking met de leerlingen, scholen, ouders, gemeenten en andere stakeholders. Deze uitwerking zal als kader dienen voor het Ondersteuningsplan voor de volgende planperiode.

k. Versterking positie van ouders en leerlingen

Er wordt de komende jaren ingezet op het vergroten van de bekendheid van het samenwerkingsverband bij ouders en leerlingen. Het ouderinformatiepunt van het samenwerkingsverband wordt doorontwikkeld tot een steunpunt voor leerlingen en ouders. Daarnaast moeten ouders en leerlingen een nog stevigere positie als volwaardig partner krijgen. Het gaat hierbij om het onder meer een vast aanspreekpunt voor iedere leerlingen binnen de school en het betrekken van leerlingen bij de totstandkoming, evaluatie en bijstelling van de ondersteuning.

l. Inrichting ouder- en jeugd steunpunt

In 2023 is samen met de andere 3 samenwerkingsverbanden PO en VO in Friesland het Ouder- en Jeugdsteunpunt ingericht. (www.steunpuntfriesland.nl) Ouders en jongeren kunnen hier terecht als er

behoefte is aan een luisterend oor of voor onafhankelijke advies. De focus binnen het Ouder- en Jeugd Steunpunt ligt op het bieden van onafhankelijke ondersteuning door professionals én ervaringsdeskundigen. Het steunpunt zet zich in voor passend onderwijs voor alle leerlingen in basis- en voortgezet onderwijs in Friesland. Als hoofdtaken heeft het steunpunt: informeren, steunen en signaleren.

m. Versterking van de samenwerking met ketenpartners

Er wordt de komende jaren gewerkt aan het realiseren van heldere werkafspraken met gemeenten over het grijze gebied tussen de Jeugdwet en de wet Passend Onderwijs, zodat er duidelijk is over de verantwoordelijkheden en er geen vertraging ontstaat bij het organiseren van passende ondersteuning. Daarnaast wordt er ingezet op het verbeteren van de kennis van scholen over de diverse maatwerk mogelijkheden die de diverse wetten bieden bij de vormgeving van een passend onderwijsaanbod. Het gaat hierbij om de mogelijkheden van de onderwijswetgeving, maar ook de mogelijkheden die de Jeugdwet biedt.

De komende jaren zal gewerkt worden aan een versterking van de doorstroom van leerlingen vanuit het vso naar het mbo. Ook wordt er gestreefd naar een versterking van de inzet van collectieve onderwijszorg arrangementen in het vso.

n. Verantwoording door de schoolbesturen

Schoolbesturen moeten een verantwoording afleggen over de rechtmatige en doelmatige besteding van de schoolbudgetten die worden ontvangen vanuit het samenwerkingsverband. De verantwoordingssystematiek is doorontwikkeld zodat het samenwerkingsverband beter kan toezien op de doelmatige besteding van de schoolbudgetten.

o. Betaalbaarheid van de voorzieningen

Binnen het samenwerkingsverband worden we geconfronteerd met een daling van de inkomsten en een stijging van de uitgaven. Dit betekent dat de begroting in het meerjarenperspectief onder druk komt te staan. Het samenwerkingsverband zal mogelijk naast alle bovenstaande doelen nog meer gerichte maatregelen moeten gaan inzetten om de inkomsten en uitgaven in balans te houden.

p. Onderwijsprestaties

Het opnemen van onderwijsprestaties is bij een Samenwerkingsverband Passend Onderwijs niet mogelijk.

q. Onderwijskundige en onderwijs programmatische zaken

Het opnemen van onderwijskundige en onderwijs programmatische zaken is bij een Samenwerkingsverband Passend Onderwijs niet mogelijk.

r. Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

Voor plaatsing op ondersteuningsniveau speciale ondersteuning (VSO) is een indicatie nodig van het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband stelt vast of de aanvraag voor een indicatie voldoet aan de criteria voor plaatsing op het VSO-cluster 3 of 4. Deze procedure staat beschreven in het ondersteuningsplan. Daarnaast worden door het samenwerkingsverband indicaties afgegeven voor LWOO (aanwijzing) of PrO (toelaatbaarheidsverklaring). Het samenwerkingsverband doet jaarlijks verslag van deze indicatiestelling in de beleidsmonitor (bijlage rapportage kwaliteitszorg) die na elk schooljaar wordt opgesteld.

7. Kwaliteitszorg

a. Belangrijkste ontwikkelingen in 2023 m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg

Het samenwerkingsverband Zuidoost Friesland heeft een systeem van kwaliteitszorg ontwikkeld met instrumenten waarmee het samenwerkingsverband de kwaliteit van de uitvoering van taken en verantwoordelijkheden op het niveau van het samenwerkingsverband kan meten. Het systeem van kwaliteitszorg is in het kalenderjaar 2020 grondig herzien. Het herziene kwaliteitsbeleid is gekoppeld aan het nieuwe inspectiekader, aan de doelstellingen uit het ondersteuningsplan en er is meer samenhang aangebracht tussen de verschillende gebruikte instrumenten.

Binnen het nieuwe kwaliteitsbeleid wordt gewerkt met een set van kwaliteitsindicatoren die zijn gebaseerd op de eisen ten aanzien van de basiskwaliteit (onderwijsinspectie) aangevuld met de eigen kwaliteitseisen. In 2022 zijn de indicatoren herzien op basis van het nieuwe onderzoekskader van de inspectie. Deze indicatoren zijn verwerkt in het vastgestelde ondersteuningsplan.

Er wordt net als voorheen gewerkt met drie instrumenten:

- a. Beleidsmonitor (jaarlijks)
- b. Zelfevaluatie binnen het samenwerkingsverband (1 x per 2 jaar)
- c. Tevredenheidsonderzoek (1 x per twee jaar)

De nieuwe set kwaliteitsindicatoren is integraal verwerkt in al deze instrumenten. De uitkomsten van de drie instrumenten wordt jaarlijks integraal verwerkt in een rapportage kwaliteitszorg. Daarnaast de integrale analyse van de resultaten van de instrumenten en de benodigde vervolg interventies.

b. Aanbevelingen uit kwaliteitszorgrapportage 2023

1. Er zijn in het schooljaar 2022-2023 net als in voorgaande schooljaren geen klachten ingediend bij het samenwerkingsverband. Daarom is er geen score op de kwaliteitskaart opgenomen.
2. Over het algemeen geldt dat voor de indicatoren die voortkomen uit de doelen van het Ondersteuningsplan 2022-2026 de planning vanuit de vierjarenplanning verder gevolgd kan worden. Voor een aantal indicatoren zijn aanvullende acties vereist. (zoals evaluatie van het format en nieuwe regelgeving SOP en de positie van leerlingen en ouders in huidige format OPP).
3. Vanuit de indicatoren waarmee het bestaande beleid wordt gemonitord zijn de volgende acties van belang:

Basisondersteuning: Op dit moment ziet het bestuur van het samenwerkingsverband toe op de kwaliteit van de basisondersteuning op basis van de oordelen van de inspectie van het onderwijs. Deze werkwijze lijkt nu niet toereikend. Het is daarom van belang de werkwijze op basis waarvan het samenwerkingsverband toeziet dat de schoolbesturen zorgdragen voor de kwaliteit van de basisondersteuning te evalueren.

Verwijzing vso-vo: Het samenwerkingsverband dient meer zicht te krijgen op de problemen die een ononderbroken ontwikkelingsproces van leerlingen in de weg staan. Dat haakt ook direct aan het uitgangspunt voor thuisnabij onderwijs. Er is beter inzicht nodig op de problematiek van leerlingen die verwezen worden naar het vso om van daaruit gericht in te zetten op de professionalisering in het reguliere vo evenals de doorstroom vanuit de vso naar regulier.

Tegelijk is het van belang om de verschillende procedures voor het aanvragen van een TLV te herijken, met name als het gaat om de onder-instroom en de herindicatie.

Het is van belang om op basis van de gegevens van het thuiszitters team een diepere analyse uit te voeren. Op basis hiervan kunnen vervolgens adviezen gegeven en ondersteuning op scholen geboden worden ter versterking van het ondersteuningsaanbod binnen de scholen.

Scholen zijn tevreden over het aanbod door het consultatieteam. Tegelijk zien we een verschuiving in de werkzaamheden. Dit vraagt een analyse van de rol van het CT binnen het samenwerkingsverband te doen en indien nodig opnieuw te positioneren.

In de zelfevaluatie springt BKA2 (uitvoering en kwaliteitscultuur) er in zijn geheel negatief uit. Dit heeft mee te maken met de vele verschuivingen die er in de afgelopen jaren geweest zijn in het bestuur van het samenwerkingsverband. In dat kader heeft het bestuur reeds een traject in gezet gericht op het herijken van de bedoeling, de samenwerking en de gewenste Governance structuur. De onderdelen die binnen BKA 2 (maar ook 1 en 3) van belang zijn zullen hierin ook een duidelijk plek hebben.

c. Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Het samenwerkingsverband werkt continu aan de verbetering van haar kwaliteitszorg. In het ondersteuningsplan 2022-2026 zijn daarom de doelstellingen van het samenwerkingsverband helder, specifiek en meetbaar beschreven. Op deze manier zal het samenwerkingsverband beter in staat zijn het bereiken van doelstellingen te monitoren en evaluaties uit te voeren.

d. Klachten

Het samenwerkingsverband is aangesloten bij de Landelijke Klachten Commissie. Bij de LKC is ook een geschillencommissie Passend Onderwijs en een Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaringen ondergebracht. Verder is er binnen het samenwerkingsverband een interne klachtenregeling.

Er zijn in het jaar 2023 geen klachten ingediend bij het samenwerkingsverband of bij de LKC.

8. Onderzoek

Werkzaamheden op het gebied van onderzoek worden in het Samenwerkingsverband niet uitgevoerd. Er zijn geen toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek te vermelden.

9. Internationalisering

Internationalisering is bij het Samenwerkingsverband niet van toepassing.

Voor komende jaren zijn er geen ontwikkelingen over internationalisering te verwachten.

10. Duurzaamheid

In het team wordt duurzaam omgegaan met materiaal, energie en de omgeving. Het beleid is zo weinig als mogelijk uit te printen en als het moet dan in zwart-wit. Er wordt aandacht besteed aan energiebesparing door zo laag mogelijke energie uitgaven. Door middel van online overleggen en vanuit huiswerken wordt daar waar mogelijk overbodige reisbewegingen beperkt.

Voor het komende jaar zijn er geen grote ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid te verwachten.

11. Personeel

a. Personeelsbestand team Samenwerkingsverband

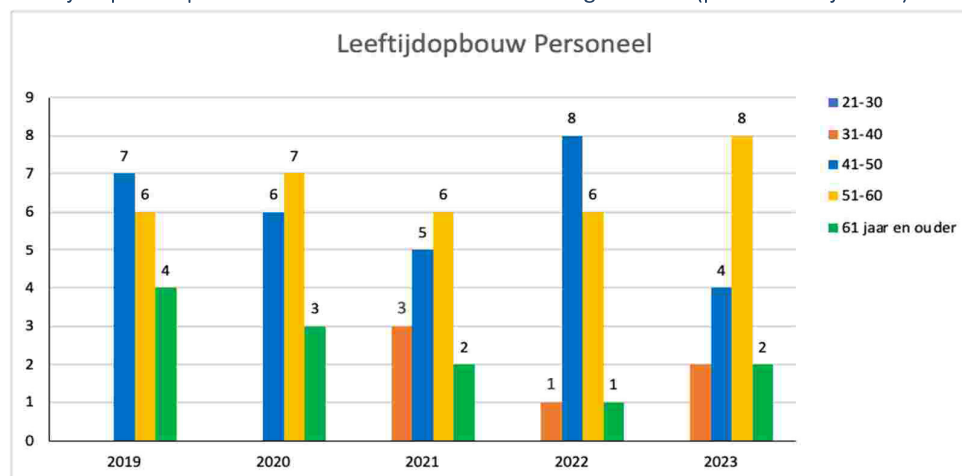
Formatie-omvang (aantallen per 1 januari)

	2020	2021	2022	2023	2024
Vast dienstverband	16	13	15	14	13
Tijdelijk dienstverband	0	3	1	2	0
Detachering en inhuur	6	5	6	4	4
Totaal	22	21	21	20	17

In- en uitstroom (van 1 januari tot en met 31 december)

	2020	2021	2022	2023
<i>Instroom</i>				
Nieuwe tijdelijke/vaste contracten	2	3	4	0
Nieuwe detacheringen/inhuur		5		
<i>Uitstroom</i>				
Ontslag uit vaste dienst		1	1	1
Ontslag uit vaste dienst – pensioen	1	2		0
Beëindiging tijdelijk contract		1	7	3
Beëindiging detachering/inhuur	1	4		1

Leeftijdopbouw personeel in dienst team Samenwerkingsverband (peildatum 1 januari)

Ziekteverzuim per kalenderjaar

	2020	2021	2022	2023
Percentage	4,2%	5,7%	15,4%	6,8%

b. Nieuwe medewerkers

Op de eerste werkdag ontvangen nieuwe medewerkers van het Samenwerkingsverband een uitgebreid inwerkprogramma. Met dit inwerkprogramma krijgt de nieuwe medewerker zicht op de verschillende taken en werkzaamheden binnen de functie. Ook wordt er tijdens de inwerkperiode waarde gehecht aan kennismakingsgesprekken die functie overstijgend zijn, dit met de gedachte om voor de nieuwe medewerker een zo compleet mogelijk beeld van de organisatie te verkrijgen.

c. ARBO

De werkzaamheden van alle medewerkers hebben weer grotendeels binnen het pand plaatsgevonden. Toch werken medewerkers vaker dan voor de pandemie vanuit huis; de kennismaking met het onlineoverleg voeren met andere collega's en de voordelen daarvan werken hieraan mee.

d. BHV

Er zijn binnen het team van het samenwerkingsverband 1 geschoolde Bhv'er. In het kalenderjaar 2021 zijn binnen het gebouw een aantal BHV-aandachtspunten gerealiseerd. Er heeft nog geen ontruimingsoefening plaatsgevonden omdat het overgrote deel van het personeel vanuit huis aan het werk was. Deze zal gaan plaatsvinden in 2024. Na het sluiten van het OPDC is een deel van het pand verhuurd aan de ISK tot aan september 2023. Met de medewerkers van nieuwe onderhuurders volgt afstemming over de BHV.

e. Incidenten

Er zijn in het kalenderjaar 2023 geen incidenten geweest.

f. Ontwikkelingen in 2023 met (grote) personele betekenis

Na het opheffen van het OPDC heeft het bestuur het besluit genomen te komen tot een toekomstbestendige voorziening, voor leerlingen die tijdelijk geen onderwijskunnen volgen in hun eigen klas en waarbij is opgemerkt dat deze voorziening pas in beeld komt in uitzonderlijke situaties.

Uitgangspunt hierbij is dat scholen en hun basisondersteuning zodanig moeten zijn ingericht dat leerlingen zo lang mogelijk binnen de eigen scholen kunnen blijven. Docenten moeten toegerust zijn of worden om deze leerlingen binnen de scholen te houden. Op basis van het advies van deze werkgroep heeft het bestuur twee regionale voorzieningen in Drachten (Delta) en in Heerenveen (OPDT) ingericht. Binnen deze voorziening werken scholen samen in de ondersteuning aan leerlingen die tijdelijk niet de ondersteuning kunnen krijgen die ze nodig hebben binnen de eigen school.

g. Verwachte toekomstige ontwikkelingen personeel

Door de sluiting van het OPDC en de inrichting van de nieuwe voorzieningen binnen de scholen zijn voor enkele personeelsleden de werkzaamheden binnen het samenwerkingsverband gestopt. Op dit moment werken deze medewerkers via detachering bij scholen binnen het samenwerkingsverband.

h. Beleid inzake beheersing van uitkeringen na ontslag

De stichting houdt zich aan de wettelijke regelingen bij ontslag. Mede om het risico voor ontslag van zittende medewerkers zoveel mogelijk te vermijden, wordt waar mogelijk gewerkt met inhuur van zelfstandigen (Zzp'ers) en inhuur via aangesloten scholen met tijdelijke contracten.

Mocht ontslag onvermijdelijk zijn, dan is het doel om dit zo zorgvuldig mogelijke en met de inzet van zo weinig mogelijk middelen vorm te geven.

12. Huisvesting

a. Belangrijkste ontwikkelingen in 2023 betreffende de huisvesting

Het samenwerkingsverband heeft geen eigen vastgoed in bezit. Vanaf 2019 huurt het samenwerkingsverband een kantoorruimte aan de Zonnedaauw. Na het sluiten van het OPDC is een deel van dit pand verhuurd aan de gemeente voor de ISK. Met ingang van september 2023 is deze huur beëindigd.

Voor wat betreft de investeringen in inventaris en leermiddelen zal het meerjarenperspectief aan jaarlijkse investeringen niet meer bedragen dan 1 procent van de begrote jaarinkomsten. Jaarlijks wordt bij de inventarisatie voor de meerjarenbegroting nagegaan welke investeringen nodig zijn binnen deze budgetruimte. De afschrijvingslast kan vanwege de geringe investeringsomvang binnen de reguliere begroting worden opgevangen

b. Verwachte toekomstige ontwikkelingen huisvesting

De helft van het gehuurde pand aan de Zonnedaauw is sinds september 2023 niet verhuurd. Dit geeft een onevenredige last op de huisvestingskosten voor het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband is gebonden aan een meerjarig huurcontract. Er zijn inmiddels verregaande gesprekken met mogelijke medehuurders. Per september 2024 is het deel van het pand opnieuw verhuurd.

13. Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen

Het samenwerkingsverband heeft geen verbonden partijen waarvoor verplichtingen dienen te worden opgenomen in de jaarrekening. De aangesloten schoolbesturen zijn eindverantwoordelijk en daarmee risicodragers voor het samenwerkingsverband. Om de risico's zoveel mogelijk bij de stichting af te dekken wordt binnen de Stichting een eigen vermogen aangehouden dat hiervoor toereikend is.

Ten aanzien van twee schoollocaties (Lauwerscollege Kollum (tot 1-8-2023) en (Sevenwolden Grou/Akkrum) heeft het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO een convenant afgesloten met het samenwerkingsverband VO Fryslân Noard. Deze twee schoollocaties zijn in de regio-indeling ingedeeld in het samenwerkingsverband Fryslân Noard maar zijn organisatorisch opgenomen in het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO. Het samenwerkingsverband Fryslân Noard draagt jaarlijks hiervoor het budget lichte en zware ondersteuning over aan het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO.

Het convenant met samenwerkingsverband Fryslân Noard is in 2023 aangepast omdat locatie Kollum van het Lauwerscollege de overstap gaat maken naar het samenwerkingsverband Fryslân Noard.

14. Financiën

a. Staat van baten en lasten 2023

	exploitatie 2023	begroting 2023	exploitatie 2022
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen OCenW	28.233.964	26.891.106	27.036.309
3.2 Gemeentelijke bijdragen	-	-	33.560
3.5 Overige baten	459.422	353.000	459.542
Totaal baten	<u>28.693.386</u>	<u>27.244.106</u>	<u>27.529.411</u>
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	1.111.181	985.000	1.239.826
4.2 Afschrijvingen	17.419	10.000	15.731
4.3 Huisvestingslasten	123.605	132.100	123.370
4.4 Overige lasten	1.692.082	1.462.650	1.098.523
4.5 Doorbetaling aan schoolbesturen	26.379.424	25.160.000	24.740.179
Totaal lasten	<u>29.323.711</u>	<u>27.749.750</u>	<u>27.217.629</u>
Saldo baten en lasten	<u>(630.325)</u>	<u>(505.644)</u>	<u>311.782</u>
5 Saldo financiële baten en lasten	346	-	(4.431)
Totaal resultaat	<u>(629.979)</u>	<u>(505.644)</u>	<u>307.351</u>

De Rijksbijdragen zijn hoger door de loon- en prijsbijstelling in de basisbekostiging.

De loon- en prijsbijstelling 2023 als compensatie van het effect van de cao 2023-2024 was 6,4%. Een deel daarvan was al in de bekostigingstarieven verwerkt waardoor de bekostiging in 2023 gemiddeld ongeveer 5% hoger is dan in 2022.

Het effect van de cao 2023-2024 werkte ook door in de loonkosten door de stijging van de brutolonen met 10% en de eenmalige uitkering in 2023. Dit is te zien in het verschil tussen de begrote en de gerealiseerde personeelslasten. De lagere personeelslasten in 2023 ten opzichte van 2022 zijn te verklaren door lagere lasten voor externe inhuur in 2023.

De overige lasten zijn hoger door een nabetaling aan het Samenwerkingsverband Steenwijk/Meppel als gevolg van een hertelling van het aantal overgedragen leerlingen in 2021/2022.

De doorbetaling aan schoolbesturen is hoger door de stijging van de bekostigingstarieven als gevolg van de loon- en prijsbijstelling.

b. Resultaat 2023

Het resultaat van baten en lasten is negatiever dan is begroot. De belangrijkste oorzaken liggen in de Rijksbijdragen (3.1) en de Overige lasten (4.4).

De loon- en prijsbijstelling van 6,4% dekt in 2023 niet volledig de 10% stijging van de cao-lonen. Het verschil van ongeveer 4% is doorgeschoven naar 2024, waardoor de compensatie in dat jaar wel volledig is. NB in de begroting 2024 is hiervan ook uitgegaan.

In de Overige lasten veroorzaken een extra uitbetaling aan Steenwijk/Meppel en voor de Regiovoorzieningen een negatiever resultaat dan werd verwacht.

c. Toelichting balans

Activa	31-12-2023	31-12-2022
Vaste activa		
1.2 Materiële vaste activa	18.859	36.278
1.3 Financiële vaste activa	20.000	20.000
Totaal vaste activa	38.859	56.278
Vlottende activa		
1.5 Vorderingen	349.510	110.544
1.7 Liquide middelen	606.727	1.749.194
Totaal vlottende activa	956.237	1.859.738
Totaal activa	995.096	1.916.017
2 Passiva		
2.1 Eigen vermogen	286.402	916.381
2.2 Voorzieningen	62.623	41.474
2.4 Kortlopende schulden	646.071	958.163
Totaal passiva	995.096	1.916.017

De boekwaarde van de materiële activa neemt af door reguliere afschrijvingen. In 2023 zijn geen nieuwe investeringen gedaan.

De liquide middelen zijn lager door de extra kosten in 2023 en door de afname van de kortlopende schulden. Het eigen vermogen neemt af met het saldo baten en lasten.

De hogere voorziening komt voor rekening van een dotatie aan de voorziening voor toekomstige jubilea van medewerkers.

De afname van de kortlopende schulden heeft te maken met een eenmalige uitbetaling van het restbudget LWOO-pro dat eind 2022 per bestuursbesluit aan de scholen is toegekend. Dit is in 2023 uitbetaald.

d. Financiële positie

	2020	2021	2022	2023
Current ratio / Liquiditeit (vl.activa/kortlopende schulden)	2,85	1,88	1,88	1,48
Solvabiliteit 2 (EV incl. voorzieningen /TV)*	47%	45%	50%	35%
Absolute omvang liquide middelen	1.381.194	1.184.171	1.749.194	606.727
Signaleringswaarde EV (3,5% van de totale baten)	914.630	908.152	963.529	1.004.269
Publiek EV	771.512	609.030	916.381	286.402
Bovenmatig EV	-143.118	-299.122	-47.148	-717.867

Het resultaat in 2023 heeft gevolgen voor de financiële positie van het Samenwerkingsverband ultimo 2023. De kengetallen voor liquiditeit en solvabiliteit zijn lager ten opzichte van 2022 en de jaren daarvoor maar aan de goede kant in vergelijking met de signaleringswaarden die door de Inspectie worden aangenomen. Voor liquiditeit en solvabiliteit zijn die waarden respectievelijk 1,0 en 30%, en voor liquiditeit in absolute zin 100K. Van bovenmatig eigen vermogen is door het resultaat van 2023 geen sprake meer. Wel gaat de Inspectie uit van een risicobuffer van 250K. Met een eigen vermogen van 270K wordt ook daaraan voldaan.

De Inspectie hanteert de waarden als signaleringswaarden en niet als normbedragen c.q. -percentages. De voor het Samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland benodigde buffer voor de korte en de lange termijn is mede afhankelijk van de bedrijfsvoering en de inschatting van de aanwezige risico's. De directeur van het Samenwerkingsverband heeft de accountant verzocht een onderzoek te doen naar de financiële situatie ultimo 2023. De accountant zal hier in het accountantsverslag bij de jaarstukken aandacht aan besteden.

Met het oog om een financieel stabiele situatie is het wel van belang dat informatie beschikbaar is en goed zicht wordt gehouden op de verwachte leerlingaantallen van verbonden partijen, de scholen en overige samenwerkingsverbanden.

B. TOEKOMST EN CONTINUÏTEIT

1. Continuïteitsparagraaf

a. Kengetallen personele bezetting en verwachte leerlingenaantallen

Leerlingen VO	2021	2022	2023	2024	2025
LWOO	1746	1694	1707	1675	1650
PRO	514	514	514	514	514
Totaal	15782	15612	15560	14750	14563

Leerlingen SO	2021	2022	2023	2024*	2025*
Categorie 1	462	461	584	590	615
Categorie 2	56	60	54	50	50
Categorie 3	66	64	49	40	40
Totaal	584	591	687	690	705 ¹

* In bovenstaande tabel is de prognose weergegeven van de leerlingen van de deelnemende scholen. Bij de meerjarebegroting is rekening gehouden met deze leerlingontwikkeling. De daling in leerlingen zal vooral gevolgen hebben voor de bekostiging van de lichte en zware ondersteuning die door het samenwerkingsverband wordt doorgezet naar de deelnemende scholen. Er wordt rekening gehouden met een afname van ongeveer 5%. Verder is er een toename van het aantal leerlingen in SO. Ook hiermee is rekening gehouden in de afname van de bijdrage voor de reguliere scholen voor lichte en zware ondersteuning

b. Ontwikkelingen personeel

Jaar	2022	2023	2024	2025	2026
Directie	1	1	1	1	1
Onderwijspersoneel	3	0	0	0	0
Overig personeel	14	13	13	13	13
Totaal	18	14	14	14	14

¹ Is een indicatie op basis van trend

Formatie

Functie	Jaar/ formatie		
	2022	2023	2024
Directie	1,0	0,9	0,9
Onderwijs	4	0	0
Overig	8,6	8,8	8,4
	13,6	9,6	9,3

De formatie die op dit moment aanwezig is zal zoals het nu lijkt ook in 2023 en 2024 in dienst zijn van het samenwerkingsverband. De ontwikkelingen in de meerjarenbegroting geven geen aanleiding tot maatregelen.

c. Meerjarenbegroting

	2023	2024	2025	2026	2027
Baten					
Rijksbijdragen	5.569.543	5.350.000	5.350.000	5.350.000	5.350.000
Direct doorgestort	22.664.420	21.300.000	21.200.000	21.200.000	21.200.000
Overige subsidies OCW	-	-	-	-	-
Vergoeding gemeente	-	-	-	-	-
Overige baten	459.422	275.169	245.169	245.169	245.169
Totale baten	28.693.386	26.925.169	26.795.169	26.795.169	26.795.169

Lasten

Personeelslasten	1.111.181	995.000	1.005.000	1.015.000	1.025.000
Afschrijvingen	17.419	10.000	10.000	10.000	10.000
Huisvestingslasten	123.605	136.850	139.100	141.350	143.600
Overige lasten	1.692.082	1.483.400	1.484.200	1.435.000	1.425.900
Doorbetalings scholen	3.715.004	3.015.000	3.015.000	2.995.000	2.995.000
Rechtstreeks doorbetaald	22.664.420	21.300.000	21.200.000	21.200.000	21.200.000
Totale lasten	29.323.711	26.940.250	26.853.300	26.796.350	26.799.500
Financiële baten en lasten	-	-	-	-	-
Saldo	-630.325	-15.081	-58.131	-1.181	-4.331

De komende jaren wordt rekening gehouden met krimp in de regio. De leerlingenaantallen zullen de komende jaren nog met ongeveer 5% afnemen met een verwachte stabilisatie vanaf 2026. In het meerjarenperspectief is hiermee rekening gehouden. De budgetten lichte en zware ondersteuning dalen als gevolg hiervan.

d. Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Volgens planning wordt de jaarlijkse financiële control cyclus doorlopen. Door middel van periodieke rapportages en meerjarenbegrotingen worden bestuur en toezichthouder op de hoogte gebracht van de financiële positie van de organisatie en verwachte financiële ontwikkelingen. Het interne controlesysteem werkt afdoende om eventuele risico's tijdig te signaleren en te corrigeren.

Aan de hand van de balanspositie wordt nagegaan op basis van een aantal kengetallen in welke mate het vermogens- en budgetbeheer van de organisatie op orde is. Daarbij is er in het verslagjaar voldoende buffer om de restrisico's op te kunnen vangen.

e. Risico's

In onderstaand overzicht zijn de risico's in kaart gebracht en van een financiële vertaling voorzien. Hierbij houden we een globaal bedrag aan (afgerond op € 50.000) aangezien we het sturen op de risico's relevanter vinden dan de nauwkeurige financiële vertaling. We zien ook in dat deze in de regel leidt tot een schijnnaauwkeurigheid aangezien de werkelijkheid weerbarstiger is dan hetgeen vooraf geanalyseerd.

We gaan er bij deze vertaling vanuit dat niet alle risico's zich tegelijkertijd in hun volle omvang met bijbehorende impact zullen voordoen.

Risicogebeurtenis	Risicogevolg - impact	Omvang	Kans	Risico
Bijstelling bekostiging DUO	Financieel – correcties in subsidies	NB	NB	€ 30.000
Daling lIn VSO – stijging LWOO/PrO	Financieel – verhoging verplichte afdrachten	€100.000	30%	€ 30.000
Andere bekostigingssystematiek LWOO/PrO	Financieel	PM	NB	PM
Onzekerheid Meerjarenperspectief lIn VSO	Financieel	PM	NB	PM
Risico van o.a. datalekken	Financieel – restrisico's	€100.000	50%	€ 50.000
Ontwikkelingen personeel	Financieel – risico van afkoopsommen	€400.000	50%	€200.000
Afdekken liquiditeitsbehoefte	Financieel	€200.000	100%	€200.000
Risico van geschillen	Financieel juridisch	€50.000	40%	€20.000

Zoals uit bovenstaande risicoanalyse is af te leiden, komen er de komende jaren de nodige risico's op het SWV af. Het SWV is verantwoordelijk voor een dekkend aanbod aan zorg voor iedere leerling. Als de middelen teruglopen is op het moment niet in te schatten wat het effect is op de kwaliteit van de zorg.

Daarnaast blijft er een aantal risico's bestaan, waarvoor het SWV de financiële consequenties draagt. In totaal bedragen deze volgens bovenstaande inschatting € 500.000. Deze risico's ontstaan gedurende het jaar en kunnen niet zonder bijsturen in de begroting opgevangen worden. Voor deze risico's dient een buffer aanwezig te zijn.

f. Treasurybeleid (beleggen en belenen)

Het beleid van de Stichting is om risicomijdend te beleggen. In 2023 is gehandeld binnen dit kader. De ING-bank fungeert als huisbankier.

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. Voor toelichting van primaire instrumenten wordt verwezen naar de specifieke posten in de jaarrekening. Er wordt geen gebruik gemaakt van financiële derivaten.

2. Rapportage toezichthoudend orgaan 2023

a. Algemeen

Het bestuur van het samenwerkingsverband Zuidoost Friesland (SVW VO 21-02) voert de toezichthoudende functie uit op de directeur van het samenwerkingsverband die als gemandateerde het dagelijks bestuur uitoefent. Per 29 januari 2020 is er een onafhankelijk voorzitter benoemd. De directeur overlegt periodiek met de onafhankelijk voorzitter van het toezichthoudende bestuur om te klankborden en advies te vragen. Ook is er een agendacommissie ingesteld met daarin de directeur van het samenwerkingsverband, de statutair voorzitter en de onafhankelijk voorzitter. Daarnaast wordt in de vergaderingen van het toezichthoudende bestuur door de directeur om advies en klankborden gevraagd en door het bestuur aangeboden. De onafhankelijk voorzitter ziet er op toe dat het toezichthoudend bestuur vergadert en handelt conform de uitgangspunten die in het toezichtkader zijn geformuleerd en dat de werkwijze en besluitvorming gericht is op het realiseren van de doelstelling in het ondersteuningsplan. De Code Goed Onderwijsbestuur VO wordt op alle punten toegepast met uitzondering van het hebben van een professioneel statuut. Ook wordt alleen van de directeur de nevenfuncties weergegeven (Dhr. J. Boven: geen). De nevenfuncties van de toezichthouders worden niet hier vermeld maar zijn beschikbaar via de jaarstukken van de eigen scholen. Dhr. E van Hoorn vervulde in het verslagjaar 2023 de functie van statutair voorzitter. De onafhankelijk voorzitter ontvangt een vergoeding van € 6.000. Overige vergoedingen zijn niet van toepassing.

De financiële commissie werd in het kalenderjaar 2023 gevormd door dhr. Wanders en mw. S. van der Wijk (gedeeltelijk) en later aangevuld met dhr. M. Sprenger en mw. M. Pruiksma.

Door de accountant is zowel een goedkeurend oordeel over de getrouwheid, als een goedkeurend oordeel over de rechtmatigheid verstrekt bij de jaarrekening 2023. De financiële commissie heeft geconstateerd op basis van o.a. de begroting en jaarstukken dat de beschikbare middelen doelmatig en rechtmatig zijn aangewend. Vastgesteld is dat het financieel beleid wordt uitgevoerd zoals verwoord in het strategisch beleidsplan en dat dit in lijn is met het treasury-statuut.

De werkgeverscommissie werd in 2023 gevormd door dhr. E. ter Keurs en dhr. E. van Hoorn.

Het gemandateerde dagelijks bestuur wordt in 2023 uitgevoerd door de heer Boven.

b. Vergaderingen

In 2023 vergaderde het toezichthoudend bestuur 7 maal. Op de inhoudelijke agenda staan naast de reguliere onderwerpen waar periodiek een bestuurlijke rapportage over wordt ingebracht, de volgende onderwerpen ter bespreking en/of goedkeuring ingebracht:

- Route naar inclusief onderwijs 2035
- Evaluatie innovatieve projecten
- Afbouw overmatige reserves en reactie samenwerkingsverbanden
- Regiovoorzieningen Drachten en Heerenveen
- Samenwerking binnen bestuur en directie – Governance structuur
- Aanpak aanscherpen bedoeling en samenwerking
- Samenwerking andere samenwerkingsverbanden in provincie Friesland
- Fries privacy convenant
- Verantwoording jaarplan 2022

Ook werden de wettelijke taken uitgevoerd, te weten:

- Het vaststellen van de jaarrekening en het bestuursverslag 2022
- Het vaststellen van de begroting 2023 (maart 2023)

- Het vaststellen van de begroting 2024 (oktober 2023)
- Het optreden als werkgever met betrekking tot de directeur (werkgeverscommissie)
- Evaluatie van de werkwijze van het toezichthoudend bestuur en de gemandateerde directeur

In november 2023 heeft het bestuur onder externe begeleiding een eerste bijeenkomst gehad waarin de bedoeling van het samenwerkingsverband herijkt is en de (onderlinge) samenwerking geëvalueerd. Er volgen in 2024 vervolgbijeenkomsten wat zal leiden tot een (nieuwe) koers voor dit samenwerkingsverband wat het kader wordt voor het volgende ondersteuningsplan en mogelijk tot een gewijzigde governance structuur.

c. Financiële commissie

Op financieel terrein werden gedurende het verslagjaar, de jaarrekening, het accountantsverslag en de begroting besproken en goedgekeurd. Deze stukken zijn vooraf besproken met de financiële commissie in aanwezigheid van de controller. Door de accountant is een goedkeurend oordeel over de getrouwheid, als een goedkeurend oordeel over de rechtmatigheid verstrekt bij de jaarrekening 2023. De financiële commissie heeft namens het toezichthoudend bestuur het gesprek met de accountant gevoerd.

Het toezichthoudend bestuur heeft geconcludeerd dat het financieel beleid zo is uitgevoerd dat binnen de vastgestelde begroting is gewerkt.

De commissie is gedurende het verslagjaar 4 keer bij elkaar geweest waarbij de directeur inzicht gaf in de lopende exploitatie 2023.

d. Jaargesprek met de directeur

In het verslagjaar heeft een jaargesprek plaatsgevonden met de directeur.

e. Slotwoord

Het kalenderjaar 2023 is wederom een bijzonder jaar geweest voor het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO. Door de vele wijzigingen in het bestuur en een nieuwe directeur is er behoefte ontstaan om de samenwerking binnen het bestuur onder de loep te nemen en verwachtingen en verplichtingen naar en van elkaar opnieuw scherp te stellen. De uitvoering van Passend Onderwijs moet samengedaan worden, wat vraagt dat bestuurders in hun rol als toezichthouder duidelijk voor ogen moeten hebben.

Eric ter Keurs, voorzitter toezichthoudend bestuur

C. JAARREKENING

1. Grondslagen bij de jaarrekening

a. Algemeen

Activiteiten van het bevoegd gezag

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van de Samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO 21-02 en van de onder deze rechtspersoon vallende scholen (zie gegevens rechtspersoon) verantwoord.

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluit gezocht bij de bepalingen van Boek2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen, een inschatting van het totaal van de uitgaven en een inschatting in welk jaar de uitgaven zullen worden gedaan.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

Vergelijkende cijfers

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, en ook de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar.

b. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Er vinden er geen investeringen in huisvesting plaats. Voor wat betreft de investeringen in inventaris en leermiddelen zal het meerjarenperspectief aan jaarlijkse investeringen niet meer bedragen dan 1 procent van de begrote jaarinkomsten. Jaarlijks wordt bij de inventarisatie voor de meerjarenbegroting nagegaan welke investeringen nodig zijn binnen deze budgetruimte. De afschrijvingslast kan vanwege de geringe investeringsomvang binnen de reguliere begroting worden opgevangen.

Investeringsubsidies

Verkregen investeringsubsidies t.b.v. van de aanschaf van materiële vaste activa worden gepasseerd onder de overlopende passiva. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Eigendom

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de vereniging en het economisch eigendom bij de gemeente, zijn niet in de balans opgenomen. Eventuele bruikleenscholen zijn eveneens niet verwerkt. De kosten van groot onderhoud aan de binnenkant en ook het buitenschilderwerk van de schoolgebouwen worden ten laste gebracht van de bestemmingsreserve huisvesting/voorziening groot onderhoud.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Algemene reserve publiek

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht. Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden.

De voorziening is opgenomen tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Investeringsubsidies

De bestede subsidies in verband met de aanschaf van vaste activa worden gepassiveerd onder de overlopende passiva. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van het resultaat gebracht.

c. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Ook worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage.

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekening clause) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekening clause heeft) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord naar rato

van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva. Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clause) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, en ook de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

De Samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO 21-02 heeft voor haar werknemers een pensioenregeling. Hiervoor komen de werknemers in aanmerking die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Aan het ABP worden premies betaald waarvan een deel door de werkgever en een deel door de werknemer wordt betaald.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, als en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Per 30 april 2024 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 113,4%. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende immateriële en materiële vaste activa. In het jaar van investeren wordt afgeschreven op basis van de door het bestuur gemaakte keuzen.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financieel resultaat

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente-opbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de winst- en verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.

De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen onder aftrek van gerealiseerde bankkredieten. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief worden verantwoord. Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van leasetermijnen is opgenomen onder de operationele activiteiten.

2. Toelichting op de balans

a. Balans

Activa	31-12-2023	31-12-2022
Vaste activa		
1.2 Materiële vaste activa	18.859	36.278
1.3 Financiële vaste activa	20.000	20.000
Totaal vaste activa	38.859	56.278
Vlottende activa		
1.5 Vorderingen	349.510	110.544
1.7 Liquide middelen	606.727	1.749.194
Totaal vlottende activa	956.237	1.859.738
Totaal activa	995.096	1.916.017
2 Passiva		
2.1 Eigen vermogen	286.402	916.381
2.2 Voorzieningen	62.623	41.474
2.4 Kortlopende schulden	646.071	958.163
Totaal passiva	995.096	1.916.017

b. Kasstroomoverzicht

	31-12-2023	31-12-2022
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	(630.325)	697.324
Aanpassing voor:		
- Afschrijvingen	17.419	15.731
- Mutaties voorzieningen	<u>21.149</u>	<u>3.358</u>
	38.568	19.089
Veranderingen in vlottende middelen:		
- Vorderingen	(238.966)	95.526
- Kortlopende schulden	<u>(312.092)</u>	<u>151.784</u>
	(551.058)	247.310
- Ontvangen interest	785	47
- Betaalde interest	<u>(439)</u>	<u>(4.478)</u>
	346	(4.431)
Totaal Kasstroom uit operationele activiteiten	(1.142.469)	959.292
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investerings materiële vaste activa	-	(17.203)
(Des)investerings financiële vaste activa	<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-	(17.203)
Mutatie liquide middelen	<u>(1.142.469)</u>	<u>942.089</u>
Beginstand liquide middelen	1.749.195	1.184.169
Mutatie liquide middelen	<u>(1.142.467)</u>	<u>565.022</u>
Eindstand liquide middelen	<u>606.727</u>	<u>1.749.192</u>

c. Materiële vaste activa

1.2 Materiële vaste activa	Aanschaf prijs 31-12-2022	Afschrijving cumulatief 31-12-2022	Boek-waarde 31-12-2022	Investerings 2023	Desin-vestering 2023	Desinvestering cumulatieve afschrijving	Afschrij-vingen 2023	Aanschaf prijs 31-12-2023	Afschrijving cumulatief 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2023
1.2.2 Inventaris en apparatuur	127.379	91.102	36.278	-	48.573	48.573	17.419	78.806	59.948	18.859
Totaal materiële vaste activa	127.379	91.102	36.278	-	48.573	48.573	17.419	78.806	59.948	18.859

Er zijn in 2023 geen nieuwe investeringen gedaan. De desinvestering 2023 en de cumulatieve afschrijving (48K) heeft betrekking op de verkoop van meubilair in 2022. Destijds is de boekwaarde gedesinvesteerd, maar is de oorspronkelijke aanschaf en de afschrijving op de balans blijven staan. Deze zijn in 2023 tegen elkaar afgeboekt. Hiermee zijn de aanschafprijs en de afschrijving per 31 december 2023 weer representatief voor de daadwerkelijke activa in gebruik.

Toelichting:

Onder inventaris en apparatuur vallen de posten meubilair, inventaris en ICT-middelen
Duurzame goederen worden geactiveerd bij een aanschafwaarde boven de €500,-.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

ICT	5 jaar
Inventaris en apparatuur	5 jaar
mobiele telefoons (smartphones)	4 jaar

d. Financiële vaste activa

	31.12.2023	31.12.2022
1.3 Financiële vaste activa		
1.3.8 Overige vorderingen	20.000	20.000

De vordering betreft een waarborgsom afgegeven in verband met een huurcontract.

e. Vorderingen

	31-12-2023	31.12.2022
1.5 Vorderingen		
1.5.7 Overige vorderingen	109.619	39.464
1.5.8 Overlopende activa	239.891	71.080
Totaal vorderingen	<u>349.510</u>	<u>110.544</u>
Uitsplitsing		
1.5.7.2 Debiteuren	105.576	
Overige vorderingen		
Groei scholen te ontvangen	-	13.200
SWV PO Friesland	-	-
VSV gelden	-	26.250
Overig	4.043	14
1.5.7 Overige vorderingen	<u>109.619</u>	<u>39.464</u>
1.5.8.1 Vooruitbetaalde kosten		
Groeibekostiging Renn4+Poortje		-
Scholen	72.362	67.369
Overig	167.529	3.711
1.5.8 Overlopende activa	<u>239.891</u>	<u>71.080</u>

f. Liquide middelen

	31-12-2023	31.12.2022
1.7 Liquide middelen		
1.7.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen		
Banken	525.266	1.648.477
Spaarrekeningen	81.460	100.717
Totaal liquide middelen	<u>606.727</u>	<u>1.749.194</u>

g. Eigen vermogen

	Saldo 1.1.2023	Resultaat 2023	Overige mutaties 2023	Saldo 31.12.2023
2.1 Eigen vermogen				
2.1.1 Algemene reserve	916.381	(629.979)	-	286.402
Totaal eigen vermogen	<u>916.381</u>	<u>(629.979)</u>	<u>-</u>	<u>286.402</u>

h. Voorzieningen

	Saldo 1.1.2023	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Rente mut. (bij contante waarde)	Stand per 31.12.2023	Kortlopend deel <1 jaar	Langlopend deel >1 jaar
2.2 Voorzieningen								
2.2.1 Personeelsvoorzieningen								
Voorziening ambtsjubileum	21.602	-	4.974	-	-	16.628	-	16.628
Voorziening ww-verplichting	-	26.123	-	-	-	26.123	16.499	9.624
Voorziening persoonlijk budget	19.872	-	-	-	-	19.872	-	19.872
Totaal voorzieningen	<u>41.474</u>	<u>26.123</u>	<u>4.974</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>62.623</u>	<u>16.499</u>	<u>46.124</u>

De voorziening jubilea is bedoeld om de risico's zichtbaar te maken van de toekomstige uitkeringen voor jubilea-gratificaties. De voorziening wordt berekend op basis van indiensttreding. Met ingang van 2023 wordt er rekening gehouden met een pensioengerechtigde leeftijd van 67 jaar.

De voorziening persoonlijk budget is gevormd voor personeelsleden die 90 klokuren (per fte) per jaar kunnen sparen en dit gespaarde saldo opnemen of doorsparen.

In 2024 worden deze bedragen uitbetaald, waardoor deze opbouw kortlopend is.

3. Toelichting op de staat van baten en lasten

a. Staat van baten en lasten

	exploitatie 2023	begroting 2023	exploitatie 2022
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen OCenW	28.233.964	26.891.106	27.036.309
3.2 Gemeentelijke bijdragen	-	-	33.560
3.5 Overige baten	459.422	353.000	459.542
Totaal baten	<u>28.693.386</u>	<u>27.244.106</u>	<u>27.529.411</u>
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	1.111.181	985.000	1.239.826
4.2 Afschrijvingen	17.419	10.000	15.731
4.3 Huisvestingslasten	123.605	132.100	123.370
4.4 Overige lasten	1.692.082	1.462.650	1.098.523
4.5 Doorbetaling aan schoolbesturen	26.379.424	25.160.000	24.740.179
Totaal lasten	<u>29.323.711</u>	<u>27.749.750</u>	<u>27.217.629</u>
Saldo baten en lasten	<u>(630.325)</u>	<u>(505.644)</u>	<u>311.782</u>
5 Saldo financiële baten en lasten	346	-	(4.431)
Totaal resultaat	<u>(629.979)</u>	<u>(505.644)</u>	<u>307.351</u>

b. Rijksbijdragen

	exploitatie 31.12.2023	begroting 2023	exploitatie 31.12.2022
3.1 Rijksbijdragen			
3.1.1 Rijksbijdrage OCWEZ	28.161.732	26.891.106	26.933.883
3.1.2 Overige subsidies OCWEZ	72.232	0	102.426
Totaal rijksbijdragen	<u>28.233.964</u>	<u>26.891.106</u>	<u>27.036.309</u>
Uitsplitsing:			
Budget lichte ondersteuning (excl. Lwoo/PRO)	2.784.917	1.743.103	1.729.819
Lwoo-Pro restsaldo naar swv	0	1.149.627	723.871
Budget zware ondersteuning personeel (incl. overgangsbekostiging)	2.712.395	2.581.144	3.053.304
Budget zware ondersteuning materieel	0	0	32.811
Aanvullende bekostiging SWV VO PRO 2021-2022+2022-2023	0	72.232	122.522
<i>Vermindering ondersteuning door DUO direct doorgestort</i>			
Lwoo	9.925.205	9.145.000	9.457.031
Pro	2.825.584	2.700.000	2.702.750
VSO	9.913.632	9.500.000	9.111.775
3.1.1 Rijksbijdrage OCWEZ	<u>28.161.732</u>	<u>26.891.106</u>	<u>26.933.883</u>
3.1.2 Overige subsidies OCWEZ			
Geoormerkte subsidie OCWEZ	72.232	0	102.426
	<u>72.232</u>	<u>0</u>	<u>102.426</u>

Het budget voor lichte ondersteuning is hoger door hogere tarieven in 2023. Voor de zware ondersteuning is minder budget beschikbaar omdat een deel daarvan rechtstreeks aan het VSO is toegekend. Verschillen met de begroting en met 2022 zijn grotendeels te herleiden uit de hogere tarieven door de loon- en prijscompensatie.

De geoormerkte subsidie (72K) is de subsidie voor de verbetering van het onderwijs aan (hoog)begaafdheid.

a. Overige overheidsbijdragen en subsidies

	exploitatie 31.12.2023	begroting 2023	exploitatie 31.12.2022
3.2 Vergoeding gemeente gemeentelijke bijdragen	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>33.560</u>

Nadat het OPDC in 2022 is gestopt is in 2023 geen sprake meer van de vergoeding daarvoor van de gemeente.

b. Overige baten

	exploitatie 31.12.2023	begroting 2023	exploitatie 31.12.2022
3.5 Overige baten			
3.5.6 Overige	459.422	353.000	459.542
Totaal overige baten	<u>459.422</u>	<u>353.000</u>	<u>459.542</u>
Uitsplitsing:			
SWV Noord convenant	378.766	273.000	397.896
Overig	80.657	80.000	61.647
3.5.6 Overige	<u>459.422</u>	<u>353.000</u>	<u>459.542</u>

De overige baten (80K) bestaan uit ontvangsten in verband met detachering (23K) en de verhuur van Zonnedauw 2 tot en met juli 2023 (46K).

c. Personele lasten

	exploitatie 31.12.2023	begroting 2023	exploitatie 31.12.2022
4.1 Personeelslasten			
4.1.1 Lonen en salarissen	945.256	850.000	945.533
4.1.2 Overige personele lasten	165.925	135.000	294.293
Totaal personeelslasten	<u>1.111.181</u>	<u>985.000</u>	<u>1.239.826</u>
uitsplitsing:			
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	748.760	850.000	734.081
4.1.1.2 Sociale lasten	95.466	0	94.113
4.1.1.3 Pensioenpremies	101.030	0	117.340
Lonen en salarissen	945.256	850.000	945.533
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	21.149	5.000	-9.341
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	71.526	80.000	236.906
4.1.2.3 Overige	73.250	50.000	66.728
Overige personele lasten	165.925	135.000	294.293

Twee oorzaken zijn aan te geven voor de ontwikkeling van de lonen en salarissen: hogere lasten door hogere brutolonen en lagere lasten door minder inzet in fte's. De lasten zijn gemiddeld per fte in 2023 hoger ten opzichte van de begroting en van 2022 door de 10% stijging van de brutolonen als gevolg van de afspraken in de cao 2023-2024. De hogere lonen werken niet door in 2023 omdat één fte vacaturerimte niet is ingevuld.

De overige personele lasten zijn lager door het wegvallen van externe inhuur van medewerkers voor het OPDC na de sluiting daarvan. Hiermee was in de begroting al rekening gehouden.

De pensioenpremies zijn lager omdat een premie (3%) in verband met een regeling uit voorgaande jaren voor vroegtijdig uittreden per 2023 is vervallen.

d. Afschrijvingen

	exploitatie 31.12.2023	begroting 2023	exploitatie 31.12.2022
4.2			
4.2.2 Materiële vaste activa	17.419	10.000	15.731
Totaal	<u>17.419</u>	<u>10.000</u>	<u>15.731</u>

Door de aanschaf in november 2022 van laptops (16K) neemt de jaarlijkse afschrijving toe met 4K. Hiermee was in de begroting nog geen rekening gehouden. Het verschil met 2022 is wat lager omdat er in 2023 activa volledig zijn afgeschreven.

De afschrijvingen in 2023 voor meubilair en overig bedragen 5,4K en de afschrijvingen voor ICT bedragen 12K.

e. Huisvestingslasten

4.3		exploitatie 31.12.2023	begroting 2023	exploitatie 31.12.2022
	Huur en verzekering	86.717	91.000	87.651
	Onderhoud	-	3.000	597
	Energie	20.835	15.000	11.813
	Schoonmaak	9.571	13.750	12.477
	Heffingen	-	2.350	2.297
	Overige huisvestingslasten	6.482	7.000	8.534
	Totaal	123.605	132.100	123.370

De huisvestingslasten lopen grotendeels volgens de begroting en als in 2022. In de begroting was al geanticipeerd op een mogelijke stijging van de energielasten.

f. Overige lasten

4.4		exploitatie 31.12.2023	begroting 2023	exploitatie 31.12.2022
	Overige lasten			
4.4.1	Administratie en beheerslasten	104.498	71.150	59.888
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	31.425	27.500	22.901
4.4.4	Overig	1.556.158	1.364.000	1.015.734
		1.692.082	1.462.650	1.098.523
	Uitsplitsing			
4.4.1.1	Onderzoek jaarrekening	9.813	8.650	8.608
4.4.1.2	Andere controleopdrachten	-	-	-
4.4.1.3	Fiscale adviezen	-	-	-
4.4.1.4	Andere niet-controledienst	-	-	-
	Accountantslasten	9.813	8.650	8.608
	Uitsplitsing:			
	Administratiekantoor	21.500	22.000	21.500
	Accountantskosten	9.813	8.650	8.608
	Telefoon	3.971	4.500	3.762
	Voorzitter bestuur	12.353	6.000	6.000
	Overig	56.862	30.000	20.018
4.4.1	Totaal administratie en beheerslasten	104.498	71.150	59.888
	Uitsplitsing			
	Bijdrage scholen AWBZ	30.660	26.800	21.032
	Website	764	700	704
	Kopieerkosten	-	-	58
	Overige onderwijslasten (leerlingvervoer OPDC)	-	-	1.107
4.4.2	Totaal inventaris, apparatuur en leermiddelen	31.425	27.500	22.901
	Uitsplitsing			
	Maatwerktrajecten thuiszitters			
	Bijzondere arrangementen/AWBZ-overdracht	195.117	64.000	19.365
	Faciliteringsregeling scholen	-	-	57.470
	Innovatieve projecten	159.557	250.000	191.453
	Regionale voorzieningen	129.167	310.000	
	Verplichtingen tripartiete-akkoord	50.792	50.000	
	Convenant Steenwijk/Meppel	1.004.605	650.000	575.740
	Bijdrage peildatum scholen	-	-	57.614
	Project ISK	-	20.000	-
	Stimuleringsbudget terugplaatsingen VSO-VO	-	-	-
	Project hoogbegaafdheid 2019	-	-	102.000
	Professionaliseringsagenda	14.174	15.000	10.107
	Overige lasten	2.746	5.000	1.984
4.4.4	Totaal overig	1.556.158	1.364.000	1.015.734

De bijzondere arrangementen betreffen de vangnetregeling Renn4 en een aantal extra arrangementen die zijn

uitgevoerd na de sluiting van het OPDC. De regionale voorzieningen zijn begroot voor 2023 maar worden voor een deel in 2024 besteed. Als gevolg van een hertelling van leerlingen over voorgaanden jaren vielen de kosten van het Samenwerkingsverband Steenwijk/Meppel hoger uit.

g. Doorbetalingen

	exploitatie 31.12.2023	begroting 2023	exploitatie 31.12.2022
4.5 Doorbetaling aan schoolbesturen			
Overige doorbetalingen aan schoolbesturen			
Lichte ondersteuning	1.949.999	1.950.000	1.550.004
Zware ondersteuning	1.765.005	1.765.000	1.365.007
Restbudget Lwoo-pro	-	-	400.000
Eenmalige uitkering LWOO	-	-	-
Compensatieregeling ISK LWOO/Pro	-	100.000	153.612
Subtotaal doorbetalingen aan schoolbesturen	3.715.004	3.815.000	3.468.623
<i>Vermindering ondersteuning door DUO direct doorgestort</i>			
Lwoo	9.925.205	9.145.000	9.457.031
Pro	2.825.584	2.700.000	2.702.750
VSO	9.913.632	9.500.000	9.111.775
Subtotaal doorbetalingen direct doorgestort	22.664.420	21.345.000	21.271.556
Totaal doorbetalingen	26.379.424	25.160.000	24.740.179

h. Financiële baten en lasten

	exploitatie 31.12.2023	begroting 2023	exploitatie 31.12.2022
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Rentebaten	785	-	47
5.5 Rentelasten	(439)	(2.500)	(4.478)
Totaal financiële baten en lasten	346	(2.500)	(4.431)

i. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa

Oktober 2019 is er een contract afgesloten met Ricoh voor de copiers. Dit contract betreft 72 maanden en gaat 1 februari 2020 in. Derhalve is er ultimo 2023 een verplichting van $36 * €100/\text{maand} = €3.600$.

Vanaf 1 maart 2019 is er door Jacobs Douwe Egberts een koffiemachine geplaatst. Het onderhoudscontract dat is afgesloten voor 5 jaar kost €370 per jaar. Er is eind 2023 een verplichting aan Jacobs Douwe Egberts van 14 maanden is €430.

De huur van het gebouw aan de Zonnedauw is op 1 januari 2019 ingegaan voor een periode van 60 maanden. Eind 2023 is er een verplichting aan verhuurder Van de Velde van $12 * €7.226 = €86.712$.

j. Bestemming van het resultaat

Ten laste van de algemene reserve: € 629.979

k. Model E: verbonden partijen

Niet van toepassing

l. Model G: geormerkte doelsubsidies OCW

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

Omschrijving	Toewijzing		Status	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	Datum		
Subsidie Wel in Ontwikkeling	WIO22080	30-10-2022	Onderhanden	
Subsidie begaafde leerlingen PO en VO	HBL230062	21-12-2023	Onderhanden	
Subsidie begaafde leerlingen PO en VO	HBL23EM005	14-12-2023	Onderhanden	
ONDERHANDEN =	DE SUBSIDIE LOOPT NOG CONFORM DE SUBSIDIEVERPLICHTINGEN			
JA =	DE SUBSIDIE IS AFGEROND CONFORM SUBSIDIEVERPLICHTINGEN			
NEE =	DE SUBSIDIE IS AFGEROND IN STRIJD MET DE SUBSIDIEVERPLICHTINGEN			

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar.

Niet van toepassing.

G2B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend in een volgend verslagjaar

Niet van toepassing

m. Wet normering topinkomens (WNT)

WNT-verantwoording 2023 Samenwerkingsverband Zuid-Oost-Friesland.

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Samenwerkingsverband Zuid-Oost-Friesland. Het voor Samenwerkingsverband Zuid-Oost-Friesland toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	J. Boven
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/1 -31/12
Dienstverband in fte	0,89
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	91.555
Beloningen betaalbaar op termijn	15.322
Subtotaal	106.877
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	198.470
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Totale bezoldiging	106.877
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	E.J. ter Keurs
Functiegegevens	Voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01-31/12
Bezoldiging	6.000
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	33.450
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Totale bezoldiging	6.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	E.J. ter Keurs
Functiegegevens	Voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01-31/12
Bezoldiging	6.000
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	32.400
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Totale bezoldiging	6.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt

1d. Topfunctionarissen alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van €1.800 of minder.

Gegevens 2023					
Functionaris	Functie	Namens	Functionaris	Functie	Namens
W.J.T. Renkema	Lid v.a. 01-07-2023	Fierder	A.R. Jaarsma	lid	Aeres
K.D.J.M. van der Drift	Lid tot 01-07-2023	Fierder	Y. Beishuizen	lid	Renn4
M. Pruiksma	Lid	SO Fryslan	H. Wildeboer	lid tot 31-12-2022	OGMF
E.van Hoorn	lid	Gomarus/ GSG	M. Sprenger	lid v.a. 01-01-2023	OGMF
M.O. Vrolijk	lid	Simant	D.A. Huesken	Lid	Elker
S. v.d. Wijk	lid	Simant	D.van Bennekom	lid v.a. 07-06-2022	PVO
G.H. Tamminga	lid tot 01-11-2023	Terra	D. van Bennekom	lid tot 01-08-2023	PVO
T. Vos	lid 01-11-2023	Terra	A.G.M. van der Schaaf	lid 01-08-2023	PVO
P.Schram	lid	Singelland			

D. OVERIGE GEGEVENS

a. Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer 21624
 Naam instelling Samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO 21-02
 Adres Zonnedaaw 2, 9202 PA Drachten
 Website <http://www.swvzofriesland.nl>
 Contactpersoon Dhr. J. Boven
 Telefoon 0512-799820
 E-mail jan.boven@swvzofriesland.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het intern toezichthoudend orgaan van Stichting Samenwerkingsverband Zuidoost Friesland VO

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Samenwerkingsverband Zuidoost Friesland VO te Drachten gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Samenwerkingsverband Zuidoost Friesland VO op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Samenwerkingsverband Zuidoost Friesland VO zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het

Onderwijscontroleprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die

voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 9 juli 2024

Van Ree Accountants

R. van der Weerd RA MSc